1897. HARMINCZEGYEDIK ÉVFOLYAM. 147. SZÁM. BUDAPEST, PÉNTEK, MÁJUS 28.

SZERKESZTŐSÉG:
BUDAPEST, IV. PAPNÖVELDE-UTCZA 8.
Telefon száma 55—88.
KÉZIRATOKAT NEM KÜLDÜNK VISSZA.
CSAK BÉRMENTES LEVELEKET FOGADUNK EL.

ELŐFIZETÉSI DIJ:
Vidékre postán v. helyben házhoz hordva.
Egy évre . . . . 20 frt. | Egy negyedévre . 5 frt.
Egy fél évre . . 10 frt. | Egy hóra . . 1 frt 80 kr.
Külföldre: 3 hóra Németországba 6 frt 70 kr. Francia-, Olasz-, Orosz-, Török-, Görög-, Spanyolországokba, Svájcz-, Románia- és Szerbiába, valamint amaz országokba, melyek a postaszerződéshez tartoznak, negyedévre 9 frt 20 kr.
Egy szám ára 6 kr.

EGYETÉRTÉS

Csávolszky Lajos
tulajdonos és felelős szerkesztő.

Kossuth Ferencz
főmunkatárs.

KIADÓHIVATAL:
BUDAPEST, IV. PAPNÖVELDE-UTCZA 8.
Telefon száma 51—66.
HIRDETÉSEKET ÉS NYILTTÉRBE VALÓ KÖZLEMÉNYEKET FELVESZ A KIADÓHIVATAL.

PÁRISBAN főügynökségünknél:
John F. Jones & Cie. 31 bis. Faub. Montmartre.
Frankfurtban a/M: Daube G. L. és Társa.
Bécsben: Danneberg I., I. Kumpfgasse Nr. 7.
Dukes M. utódai. I., Wollzeile Nr. 6—8.
Haasenstein és Vogler. I., Wallfischgasse 10.
Mosse Rudolf Seilerstätte Nr. 2.
Oppelik A., Stubenbastei Nr. 2.
Schalek Henrik, I., Wollzeile Nr. 14.
és valamennyi hirdetési iroda.

Budapest, május 27.

Politikai köröket nagyban foglalkoztatják a tegnapi események s különösen a Perczel Dezső tegnapi reakczionárius beszéde s a sajtó ellen intézett támadása. A hangulat ép most, a 16. §. előtt a tizenkettedik órában, annyira elkeseredett az ellenzéken, hogy a bünvádi eljárás életbeléptetéséről szóló törvényjavaslat tárgyalása alatt most már bizonyosan napirenden lesznek a leghevesebb jelenetek, mert ezek után az ellenzék igen természetesen a legkisebb kíméletet sem hajlandó tanusitani a jelenlegi kormány és pártjával szemben. Az ellenzéki pártok mind nagyban készülnek a kormány vehemens támadására.

A porosz egyesületi törvény olyan forrongást idézett elő Poroszország lakosságának minden rétegében, hogy ma már azt lehet mondani, mindenki elveszitette a kormány iránti bizalmát. A porosz miniszterek ha még oly finom dialektikával bizonyitsák is be, hogy az az igéret, a melyet Hohenlohe herczeg a birodalmi gyülésben tett, az egyesülési törvényt nem zárja ki, ma már siket fülekre találnak s nem hisz nekik senki. A huszonnyolcz tagu parlamenti bizottságban megkisérlették ugyan, hogy a javaslat abszolutizmusán enyhitsenek, de még igy is kevés kilátás van arra, hogy a porosz tartománygyülés a javaslatot elfogadja, mert még az enyhitett javaslatban is nagyon sok hurok és verem van, a melyben a közszabadságot tönkre lehet tenni. A javaslat tulajdonképen nem egyéb, mint egyik változata a hirhedt Köller-féle Umsturzjavaslatnak. Maguk a konzervativek is, a kik pedig hivei voltak a javaslatnak, gondolkodóba estek, mióta a birodalmi kanczellár fia is állást foglalt a javaslat ellen, mert nem is képzelik, hogy ezt nem az apja tudtával tette volna.

Az a beszéd, a melyet *Balfour*, az angol kincstár első lordja az angol parlamentben az Irország javára életbeléptetendő reformokról mondott, mindenkit meglepett s az angol sajtó egyhangulag konstatálja, hogy Gladstone hires Home-Rule javaslata kivételével a jelen században még nem történt ehhez fogható komoly lépés az Irországgal való kibéküléshez. Talán még emlékezetben van, mert hisz annak idején mi is sokat irtunk arról, hogy az angol kormány nemrég bizottságot küldött ki az irek panaszainak megvizsgálására és hogy ez a bizottság azt jelentette, hogy Irország lakosainak számához mérten tulságosan nagy adót fizetett az utolsó 24 évben; e szerint az ireknek joguk van a közös költségekhez való hozzájárulásuk arányának megváltoztatását követelni. Irországban egy ideig arra gondoltak, hogy azt az összeget, a mennyivel többet fizettek s a mely mintegy másfél milliárd forintra rug, az angoloktól egyszerüen visszakövetelhetik. Mikor a bizottság jelentése nyilvánosságra került, Balfour tagadta az adatok helyes voltát s azt mondta, hogy felül fogja vizsgálni azokat, vagy pedig egy uj bizottságot nevez ki ebből a czélból. Ez olyan elkeseredést szült az irek közt, hogy ujból megkezdték az agitácziót Anglia ellen, mignem most az angol kormány engedni kénytelen s Balfourral javaslatot terjesztetett be az irek gazdasági és politikai érzelmeinek gyökeres orvoslása czéljából.

Az olasz képviselőház 242 szavazattal 94 ellenében elfogadta Rudini miniszterelnöknek javaslatát az afrikai ügyekre vonatkozólag s ezzel befejezett ténynyé vált, hogy az olaszok kiüritik Erythreát. Hogy azonban ez a kiürités nem áll a küszöbön, az kitünik abból is, hogy Rudini az erythreai gyarmat költsége fejében 19 millió lirát még felvett az 1897—98. évi budgetbe, s még az utóbbi napokban is szállittatott csapatokat Massauahba. Mindenesetre be várja előbb az olasz kormány azoknak a tárgyalásoknak eredményét, a melyeket most folytat Menelikkel az olasz kormány megbizásából Nerazzini Adis Abebában. Kassalát át fogják engedni az angoloknak. Ha azonban az olaszok még ezenkivül is akarnának területet átengedni az angoloknak, Németország, Francziaország és Oroszország tiltakozni fog. Tény az, hogy Olaszországnak 40 ezer katonájába és 200 millió forintjába került, hogy teljesen kiszoruljon Kelet-Afrikából.

Az Aumale herczeg végrendelete azt a meglepő tényt tartalmazza, hogy a herczeg nem *Fülöp* herczeget, az Orleans-ház fejét tette egyetemes örökösévé és végrendeletének végrehajtóvá, hanem ennek nagybátyját, Chartres herczeget. Ez annál feltünőbb, mert mindenki tudta s az elhunyt herczeg sohasem titkolta, hogy a végrendeletben Fülöp orleansi herczeg apját, a párisi grófot nevezte ki általános örökösévé s hogy végrendeletének végrehajtásával is őt bizta meg. A párisi gróf halála után természetszerü lett volna, hogy mindez átszáll a fiára. Hogy ez nem történt meg, az csak azt bizonyitja, hogy Aumale herczeg nem igen bizott az unokaöcscsében. Az is köztudomásu, hogy a Chartres herczeg és a párisi gróf családja közt nem valami nagy barátság állt fenn. A párisi gróf halála után a két család még jobban elhidegült egymás iránt. Ennek okát sokan egyrészt abban keresik, hogy Fülöp orleansi herczeg vonakodott nőül venni a Chartres herczeg leányát, másrészt pedig, hogy Fülöp herczeg öcscse, Henrik herczeg mint utazó vetélkedik a Chartres herczeggel népszerüségben.

Népgyülés a kvóta ellen.

A kvótaemelés ellen erőteljesen tiltakozott ma Budapest főváros polgársága azon a nagy népgyülésen, melyet a kvótaemelés elleni mozgalom előkészitő bizottsága hivott egybe a vigadó termébe. Már jóval a gyülés megnyitására kitüzött idő előtt ember ember hátán tolongott a vigadó bejáratánál, de mert oly tömérdeken jelentkeztek, hogy a fele sem fért volna be a különben hatalmas terembe, csak azokat bocsátották be, a kiknek meghivójuk volt. Igy is szinültig megtelt a terem érdeklődőkkel, mig a karzatokat a hölgyek foglalták le az utolsó helyig. A megjelentek száma bátran tehető 6000-re.

Különösen nagy számban jelentek meg az egyesületek, körök, asztaltársaságok, mindannyian testületileg és az egyetemi ifjuság. A képviselők közül jelen voltak: *Justh* Gyula, *Madarász* József, *Olay* Lajos, *Lakatos* Miklós, gróf *Zichy* Jenő, *Holló* Lajos, *Meszlényi* Lajos, *Rigó* Ferencz, *Polónyi* Géza, *Szluha* István, *Serbán* Miklós, *Jagits* József, *Sturmán* György. Ott voltak továbbá: *Ugron* Gábor, *Bartha* Miklós, *Szederkényi* Sándor, *Springer* Ferencz, *Fehér* Károly stb.

Mikor közéletünk egy-egy ismertebb alakja megjelent, zajos éljenzéssel üdvözölték. Igy a többek közt erősen megéljenezték Justh Gyulát, Madarász Józsefet, gróf Zichy Jenőt, Ugron Gábort és Bartha Miklóst.

A rendőrséget *Tóth* Lajos rendőrkapitány, továbbá *Semsey* Kálmán és *Korbay* Károly rendőrfogalmazók képviselték.

Három óra után *Holló* Lajos, az előkészitő-bizottság elnöke megnyitotta az ülést, s üdvözölve a megjelenteket, felkérte őket, hogy mindenekelőtt elnököt válaszszanak. *Szederkényi* Nándor ajánlatára a gyülés egyhangulag *Holló* Lajost választotta meg elnöknek.

Holló megköszönve a bizalmat, ajánlatára azután szintén egyhangulag megválasztották a tisztviselői kart a következőképen. Társelnökök lettek: Krivácsy József nyugalmazott ezredes (Buda), dr. Springer (Ferenczváros), dr. Leitner Adolf, a demokratakör társelnöke, dr. Szappanos Gerő, a józsefvárosi polgári kör képviselője, dr. Falussy Árpád, a józsefvárosi függetlenségi kör társelnöke, Hahóthy Sándor, a belvárosi társaskör képviselője, dr. Szadovszky József, a belvárosi társaskör képviselője, Fehér Károly (Kőbánya), dr. Kovács Pál (Buda), Kasits Péter (Buda), Klein Pál, az asztaltársaság központi elnöke, Némai Antal, a kávés ipartársulat elnöke, Dobrovszky Ágost könyvkereskedő, Szobek József, a csizmadia-ipartestület elnöke és czekei Katona József, az ujpesti függetlenségi kör elnöke. — Jegyzők: dr. Várady Károly, dr. Molnár Jenő, dr. Körmendy Gyula, dr. Pollacsek Sándor, Simonovics Béla, Teuffel Mihály, Fényffy Kálmán, dr. Wilheim Adolf, Kertész József, dr. Emődi Antal, dr. Stipanits Elek. dr. Sáska Sándor, Árvay Lipót és Krammer Károly.

Ekkép megalakulván az elnökség, *Holló* Lajos tartalmas megnyitó beszédet mondott, élesen ostromolván a kormányt, mely mindent elkövet, csakhogy a nagyobb kvótát megszavaztathassa, noha az ország már több terhet nem bir meg. Élénk tetszés kisérte szavait, ugyszintén az utána következő gróf *Zichy* Jenőét is, a ki mint gazda fejtette ki álláspontját röviden, de annál markánsabban a kvótaemelés ellen.

Vázsonyi Vilmos lépett most az emelvényre, hogy megokolja a határozati javaslatot. Erős kritika alá vette a kvótaemelők érveit, több izben megszakitva a közönség tetszészajától. Egyébként nyugodtan hallgatták, s bizonyára minden inczidens nélkül be is fejezi beszédét, ha *Tóth* Lajos rendőrkapitányt arra a kijelentésére: „A mi kormányunk a fegyelemben és szigoru rendben annyira vitte, hogy a janicsárok alapitója szégyenkezve fordulhat meg sirjában“ — el nem fogja a tulbuzgóság a kormány védelmében, s oda nem szól az elnöknek, hogy figyelmeztesse a szónokot, hogy politikai pártokat ne sértegessen.

Mint mikor a forrongó méhkasba követ dob a pajkos gyermek, ugy zudult fel erre a hallgatóság. Tombolt, zajongott, kiabált, bottal és esernyővel fenyegette a kapitányt, a hevesebb vérüek már támadásra készülnek, s egyre hangzott: *Ki vele! Prottmann, mit keressz itt! Dobjátok ki!* s több, még jóval czifrább kiáltás. Hosszu perczek teltek el, mig végre sikerült a haragos tömeget lecsillapitani.

A kegyetlen, fülsiketitő lárma után *Holló* elnök erélyesen megleczkéztette a halálsápadt kapitányt, mire *Vázsonyi* folytatta és hamarosan be is fejezte beszédét.

Zajos éljenzéssel fogadták most a pódiumra lépő Ugront, a ki ma is megforgatta sulyos csatabárdját a kormány és többsége soraiban. Az ő beszéde közben is kitört egy kis zivatar. Mikor ugyanis a legdrágább piaczon bevásárolt párt támogatását kezdte szóba hozni, a rendőrkapitány odament Hollóhoz s valamit sugott a fülébe. A közönség ennek láttára ismét tüntetésbe fogott, csak annak volt köszönhető, hogy az előbbi jelenet nem ismétlődött, hogy *Ugron* nem hagyta abba beszédét s tulharsogta a rettenetes zajongást, mire helyreállt a rend.

Ortmann Albert fiatal tüzzel elmondott beszéde után *Kasics* Péter fejtette ki humorosan a kvóta mivoltát, több izben okozva derültséget és helyeslést.

A hivatalos szónokok sora ezzel véget ért, de a közönség *Polónyit* kivánta hallani.

Polónyi beszéde ujra vihart támasztott. A folytonos tombolástól alig lehetett szavait megérteni. Nem a tárgyhoz szólt, hanem a rendőrséget oktatta kötelességére, egyuttal kijelentvén, hogy a képviselőházban szóvá teszi *Tóth* kapitány eljárását. Ez megtette hatását, alig akart vége szakadni a tetszés-zajnak.

Mikor a rettenetes lárma véget ért, *Holló* elnök néhány kitartásra buzditó szóval az ülést bezárta. A gyülésről szóló részletes tudósitást a következőkben adjuk:

Holló Lajos megnyitója.

Néhány szóval a jelenlegi helyzetet óhajtja vázolni. Magyarország népe, ugymond, döntő ütközet előtt áll. Mint minden ütközetnél, nagy mértékben befolyásolja a sikert az, hogy két ellenfél vezető elemei milyen hadállásokat biztositottak már a döntő ütközet előtt hadseregük részére és ha ezen hadállásokat a mai napon vizsgáljuk, akkor a legnagyobb szomorusággal azt kell látnunk, hogy e felvonulás előkészitése a mi részünkről a legszerencsétlenebbül történt. Mig Ausztria mindent elkövetett, hogy a közvéleményt csatasorba állitsa Magyarország érdekei ellen, addig nálunk a vezető elemek a magyar közvéleményt tétlenségre, semmittevésre kárhoztatták. S mig oda át épen a kormány szitotta ezeket a mozgalmakat, addig nálunk hivatalos részről üres felvonulásokat rendeztek, a melyekkel azt akarták bebizonyitani, hogy Magyarország gazdag állam, hogy tehát Ausztria követelése jogosult és mi nagyobb teher viselésére vagyunk képesek. Még az ütközet nem következett ugyan be, de a hadállás nekünk nagyon szerencsétlen helyzetet teremtett! De mielőtt ez ütközet megvivatnék, a nemzet emelje fel szavát és iparkodjék jóvá tenni azon mulasztásokat, melyek e szomoru állapotot megteremtették.

A kvóta felemelésére nincs semmi ok, nincs elfogadható alap, egyedül az, hogy legyünk áldozatkészek és mentsük meg Ausztriának elzüllött viszonyait. Nekünk ezzel szemben az igazság terére kell lépnünk. A hol két nemzet és két állam teherviselési képessége fogja nyujtani azt a mértéket, a melyhez a két nemzet erejéhez képest hozzájárul. Össze kell hasonlitani, vajjon Ausztriának vagyonosodási előhaladása vissza esett-e a multhoz képest és Magyarországnak jóléte és anyagi gyarapodása sokkal nagyobb mértékben ment-e előre.

A két állam élete különböző. Magyarország földmivelő állam, Ausztria népe az ipari munka áldásait élvezi.

Evtizedek óta pedig a földmivelés hanyatlott, a nép megélhetési viszonyai csökkentek. Az ipari fejlődés ellenben évtizedek óta nagyban erősödött. Különösen a gyári ipar olcsó terméke az, mi által a szegény nép kezéből kivették az utolsó falat kenyeret s ezzel egyszersmind ingóvá tették Magyarország földjét, a föld népe kénytelen volt adósságokba keveredni, hogy éhen meg ne haljon, ugy, hogy ma már a föld tulajdonképeni gazdája nem az, a ki müveli, a ki gondozza, hanem azok az idegenek, a kik jelzálogkötvényekkel saját kezükbe játszották azt! Olyan viszonyok vannak most, mint a mikor az urbériség és a robot fennállt. (Eljenzés, taps.) Ma Magyarország annyira el van adósodva, hogy nem egyéb, mint idegen tőkepénzesek rabszolgája. (Éljenzés.) Az a fejlődés, a mit a fővárosban látunk, idegen tőkének a gyümölcse. Ezekből a viszonyokból s a dolgok jelenlegi állapotából nem következik az, hogy Magyarország terheit felemeljük, Ausztria terheit pedig könnyitsük. (Igaz! Ugy van!)

Konstatálja, hogy a kétségbevonhatatlan számitások eredményei szerint, a mi terhünkre a kvóta felemelésének helye nem lehet.

Hát a politikai vivmányok milyenek? Azok a közös intézmények, a melyek költségeire fizetjük a kvótát, magyarabbak lettek-e a lefolyt idő alatt? Helyreállott-e talán a politikai paritás a közös hadseregben, mely egészen osztrák, vagy a diplomácziai külképviseletben. (Ugy van! Ugy van!)

Szomoru dolog, hogy a kormány hangulatkeltéssel akarja a kvótafelemelést keresztülvinni és erre a czélra még szegény Árpádházbeli királyunk temetetlen csontjait is felhasználja. (Tetszés és derültség.)

A példabeszéd azt mondja: Ember tervez, Isten végez. Mi pedig azt mondjuk, hogy a kvótafelemelésnél a kormány tervezhet, a nemzet azonban végezni fog. (Éljenzés.) Ha a főváros közönsége megkezdi a harczot, csak a jogosat fogja tekinteni. S ez a kormány, mely csak az osztrákok érdekében müködik, nem átalja egy Árpádházból származó s ma már porladozó királynak csontjait is felhasználni a magyar nemzet érdekei ellen. (Taps.)

Ez a mai fényes gyülés azt bizonyitja, hogy a főváros polgársága átérzi ezt a veszélyt, mely fenyegeti s azért eljött, hogy egy szivvel tiltakozzék a kvótának bárminemü felemelése ellen. (Lelkes éljenzés.)

Gróf Zichy Jenő.

Tisztelt uraim! Engedjék meg, hogy őszinte köszönetet mondjak az elnök urnak higgadt és tárgyilagos előadásáért. Higgadtság és tárgyilagosság főkövetelmények, mert a szenvedély rossz tanácsadó. Én itt, mint közönséges polgár szólalok fel ama szegény gazdák nevében, a kik közé én is számitom magamat (Nagy derültség), az elnyomott iparosok nevében s végül, mint országgyülési képviselő. Mint gazda, ki kell jelentenem, hogy mi a teherviselésnek legmagasabb fokáig vagyunk megadóztatva; mint iparos, ki kell jelentenem, hogy közönséges adófizetői vagyunk a szomszéd Ausztriának s mint képviselő, a budget készitésénél évente látom, hogy a legszükségesebb dolgoknál miképen kell fukarkodnunk azért, hogy a kvótaösszeg kikerüljön. Nem lehet, hogy e terheket még jobban emeljük. Mindennek van határa: az adóképességnek is, a türelemnek is. A mikor 1867-ben a kiegyezés létrejött, egy esti ülésen kijelentettem, hogy a kvótának tiz évenként való megujitása folyton ujabb és ujabb surlódásokat jelent. Annak az óhajtásnak adtam akkor kifejezést, hogy a kvótát egyszersmindenkorra kellene megállapitani. Ez azonban nem volt lehetséges, és nem lehetséges ma sem. De azért létezik a jogosság és a méltányosság fogalma, a melyet érvényesiteni kell. Én nem esem kétségbe a helyzet fölött. Hiszen a kvótatárgyalások arra az eredményre vezettek, hogy a kvótát fölemelni nem lehet. Azok, a kik az ügy élén állanak, vér a mi vérünkből, s ezért nem hiszem, hogy belemennének oly egyezségbe, a mely Magyarországnak egyenesen ártalmára van. Bizom az igazságos fejedelemben, a ki szereti ezt az országot, s a ki oly egyezséget, a mely csak az egyik fél javára van, türni, megengedni nem fog. Óhajtom, haladjunk át ugy a Scilla Chaybdis sziklái között, hogy uj fejlődési aera köszöntsön ránk, a mely méltó legyen nemzeti létünkhöz és multunkhoz. (Hosszantartó, lelkes éljenzés.)

Vázsonyi Vilmos.

Az előkészitő bizottság megbizásából szerkesztett határozati javaslatot kivánja okadatolni. Kijelenti, hogy nem a gyülölet Ausztria ellen hozta össze a gyülést, nem vagyunk magyarra forditott Luegerek, kik visszadobálják a sárt. Ausztria földjéből egyetlen darabot, vagyonából egyetlen fillért, szabadságából egyetlen szilánkot sem kivánunk. Boldogulást kivánunk Ausztria népeinek, de *gyülöljük az osztrák politikát Magyarországon.* (Zajos helyeslés.) Sürgetjük, követeljük, hogy Magyarország miniszterelnöke ott haladjon a nemzet közvéleménye élén. Majd kifejti, hogy a kvóta felemelése támadás nem csak a nemzeti eszme, hanem a demokráczia ellen is. A demokrata állam igazolása annak az igazságnak, hogy a természetben nem vész el semmi. a népből jő minden s a nép közé tér minden vissza. Minden adó- és szolgáltatás megtérül a nép javára alkotott intézményekben.

Mi most évenkint milliókat akarunk ajándékba adni Ausztriának, holott a demokratikus gazdasági politika problémáit pénz hiányában megoldani nem tudjuk. Mikor a *ruthének* Magyarország Felvidékén állandó nyomorban élnek, mikor az Alföldön az agrárszoczializmus lappangó forradalma fenyeget, mikor a gyári munkások elégedetlensége már egészen kiélesedett, mikor szegényügyünk elhanyagolt, nincs elég iskolánk, nincs elég orvosunk s mindez bevallottan azért, mert — *nincs elég pénz*: minő vakmerőség oda állni a nemzet elé és azt követelni, hogy emelje fel a kvótát! (Hosszas éljenzés és taps.) A kvóta kérdése tehát nem akadémikus kérdés, hanem a nemzetnek és demokrácziának ügye, melylyel nemcsak a patentirozott finánczzseniknek, hanem az egész népnek foglalkoznia kell. A pénz, ha a nép javára forditják, elveszti anyagias jellegét, eszme lesz belőle, ideál, kenyér, orvosság és szabadság. (Zajos tetszés.) Ne hagyjuk hát eszméinket, ideáljainkat, kenyerünket, orvosságunkat és szabadságunkat csak azért, hogy az osztrák milliomosok még többszörösebben milliomosok legyenek. (Szünni nem akaró taps és éljenzés.)

Rátér ezután dr. Vázsonyi a kvótaügy eddigi fejleményeire és azt mondja, hogy a kvóta-emelők eddig érveikkel adósak, holott az ő kötelességük a megokolás. Mi hivatkozhatunk a reális életre, de a szakemberekre is, a kik a magyar kvótabizottság munkálatait készitették. A többség *legelőbbkelő tagjai* ezek, de félni kell, hogy *legelőbb fognak lefeküdni* is (Derültség és zajos tetszés), ha a kormány ugy kivánja. Legalább egyes félhivatalosak nyilatkozataiból erre kell következtetni, mert hisz jelezték már, hogy a kvótabizottság eljárásából nem következik az, hogy a kvótaemelés elől ők egyáltalán elzárkóztak volna. Vagyis a legelőbbkelő férfiak félreértések elkerülése végett kijelentik, hogy ők — nem *valának hősök*! (Viharos derültség.) A taktika tehát a kvóta-komédiában ez volt: Ijeszszük meg az osztrákot, ha pedig nem ijed meg, akkor ijedjünk meg mi. (Nagy derültség.)

Gunyosan taglalja most azokat a «szurrogátum-érveket», melyeket a kvótaemelők fel szoktak hozni. Az első, melynek szerzője az az államférfiu, ki 15 évig kormányozta Magyarországot (Abczug Tisza! kiáltások) s ez alatt a lemondásban és önzetlenségben akora volt, hogy méltán számot tarthat a «III. Rákóczi Ferencz» elnevezésre. Szerinte legyünk lovagiasak, lemondók s ne fogadjunk el ajándékot Ausztriától. Az önzetlen lemondás e politikáját szivesen láttuk volna az összeférhetlenségi esetek elbirálásánál. (Hosszas éljenzés és taps.) Ott talán megtakaritottuk volna azt a néhány milliót, mibe a felemelt kvóta kerül. A második érv azoké a doktrineréké, a kik az események után sántikálnak s mindenhez készen tartják elméleteiket. Ezek szerint a felemelt kvóta megmenti a dualizmust, mely Ausztriában veszélyeztetve van. Hát dogma a dualizmus, örökkévaló? Ezek az emberek az Ausztriával való érintkezésben annyira elváltoztak, hogy osztrákok lesznek még akkor is, mikor már az osztrákok sem lesznek azok. (Zajos tetszés.) És ha a dualizmusból Ausztria kidobna minket az ajtón, ők visszamásznának az ablakon.

De a legfőbb érv, hogy a felemelt kvótával ki kell segiteni az osztrák kormányt zavarából! Badeninek nincs megbizható többsége, az ottani minuszt tehát az itteni pluszszal kell kiegésziteni. A mi kormányunk szivességből kölcsön adhatja többségét, mert hiszen a fegyelemben és szigoru rendben annyira vitte, hogy a janicsárok alapitója szégyenkezve fordulhat meg sirjában.

Tóth Lajos rendőrkapitány (Közbevág:) Elnök ur, kérem figyelmeztetni a szónokot, hogy ne biráljon ilyen módon egy országos pártot.

— *Abczug! Le vele! Dobjuk ki!* hangzott egyszerre mindenfelől, aztán ezer és ezer bot emelkedett a magasba. A zivataros jelenet, mely erre következett, *mintegy negyedórán át tartott.* A képviselők, közülök különösen *Polónyi* Géza, szenvedélyes kézmozdulatokkal fordultak a kapitány felé, miközben a tenger nép nem szünt meg felháborodásának a legerősebb szavakban kifejezést adni.

Polónyi stentori hangon kiáltotta:

— *Megálljon, kapitány ur!* Rögtön jegyzőkönyvbe veszszük dr. Vázsonyi szavait és majd szerzünk elégtételt e botrányos inzultusért.

A csend végre nagyhezen helyreállt, mire *Holló* Lajos elnök a következő kijelentést tette: A mi lelkesedésünk és felháborodásunk, kérem önöket, ne tegye lehetetlenné a gyülés folytatását. A rendőrtiszt urnak pedig meg kell jegyeznem, hogy itt *szabad polgárok gyülése* van s a fennálló vagy volt kormányokat kritizálnunk igenis szabad.

Dr. *Vázsonyi* erre ujra felvette beszéde fonalát és fejtegette, hogy mennyi szolgálatot tettünk mi már Ausztriának, mindig ingyen. Ne kivánják tehát most tőlünk, hogy meglapuljunk az osztrák közvélemény előtt; Ausztriában gróf Badeni Kázmér áll a kvótamozgalom élén, mi pedig nem a kormány ellen tüntetünk, hanem azt kivánjuk, hogy a magyar miniszterelnök álljon az ő nemzete élére. (Viharos tetszés.) Azt mondottam — fejezi be a szónok szavait — hogy a demokratikus államban «nem vész el semmi a természetben». Az az erő és hatalom, a melyet a nép adott a parlamentnek és kormánynak, nem szabad, hogy semmivé legyen. Az a mienk, hozzánk kell visszatérnie, érdekeinket, vagyonunkat, önérzetünket és szabadságunkat kell szolgálnia. A szabadelvüség szülője a népszabadság, ne hagyja el tehát a népet és tartsa emlékében a tizparancsolat szavát: Tiszteld atyádat és anyádat, hogy hosszu életü légy a földön! Az a szabadelvüség, mely apja, anyja, a nép és a szabadság ellen fordul, nem lehet hosszu életü a szabad magyar földön. (Hosszas éljenzés és taps.) Ebben a meggyőződésben kérem elfogadni a következő

határozati javaslatot:

A budapesti polgárok 1897. évi május 27. napján tartott gyülése kimondja, hogy Magyarország kvótájának fölemelése az amugy is sulyos terhek alatt görnyedező polgárság ujabb megterhelése, a nemzet erejének káros megcsonkitása, adózás Ausztria javára és megalázkodás az osztrák közvélemény előtt.

A gyülés tiltakozik Magyarország kvótájának bármily mérvü fölemelése ellen és a nemzeti önérzet, a közjólét és a polgári szabadság nevében arra szólitja föl a hazafiakat, hogy a nemzetellenes terv ellen minden törvényes eszközzel sikra szálljanak.

Kimondja továbbá, hogy a kvóta fölemelése ellen a képviselőházhoz kérvényt ad be, melynek szerkesztésével a gyülés tisztikarát bizza meg. Egyben elhatározza, hogy a polgárság mozgalma immár országosan szervezendő és a szervezés kötelességét a gyülés tisztikarára rójja.

Ugron Gábor.

Uraim! Nem azért állok itt, mintha azt hinném, hogy én a kvóta emelésének kérdését ide vagy oda el fogom dönteni. Az én szerepem csak egyszerüen azon kis madárkáké, a melyek vijjongásukkal figyelmeztetik a dolgos népet, hogy egy ragadozó közeleg. Figyelmeztetik arra, vigyázzatok, mert jön a fenevad és széttép benneteket, meg akarja semmisiteni munkásságtokat. Tegyétek le a békés munkásság fegyverét s ragadjátok fel azt az eszközt, a mivel visszaüzhetitek a fenevadat rengetegébe.

A hol gyakran járnak fenevadak, ott gyakran hangzik fel a kis madarak vijjongása. Ők ugyan nem teritik le a vérengző állatot, de figyelmeztetik a dolgos népet, hogy itt az áskálódó vad, mely meg akarja rabolni vagyonát, életét. (Tetszés.)

Magyarországnak a kvótaemelés kérdése nem egyszerü pénzügyi cselekedet, mert nem arról van szó, hogy az ország a napi szükségleteinek számára hajtson be a polgároktól több adót, mert határa van az adóképességnek, hanem arról, hogy az az adó, a mit mi mindnyájan befizetünk, helyesen használtatik-e fel, a hol mint a záporeső, hol mint egy lopva érkező harmat visszaszáll a polgárságra, hogy megtermékenyitse az ő életüket. De itt szó van arról, hogy az ország közönsége nem önmagának, hanem Ausztriának, egy idegen államnak javára vállaljon el nagyobb terhet, mikor minden százalék a kvótában, a melylyel emeltetni fog, 1,500.000 frtot jelent.

Az osztrákok hivatalosan 42%-ot kérnek, nálunk hivatalosan semmit sem igérnek, de már közel jöttek egymáshoz. Az osztrákok megelégesznek 36%-kal, a mi kormányunk már adna 34·6%-ot. Ez azt jelenti, hogy Magyarországot elég gazdagnak vélik arra, hogy Ausztria népének terheit könnyitse, a magáét pedig szaporitsa.

Az az ember pedig, a ki saját nemzetének érdekeit elhagyja vagy nemzete érdekéből enged, az a hazát árulja el. (Taps.) E nemzetnek árulója lett, akár a nemzetnek földjéből egy darabot elad, akár e nemzet munkásságából összegyült verejtéket átengedi idegen nemzetnek. Ez oly tény, a mit a magyar nemzet nem bocsát meg azoknak, a kik arra vannak hivatva az alkotmány által, hogy Magyarország érdekeit mindenkivel szemben védelmezzék és oltalmazzák.

Az osztrák kormány csatasorba állitotta Ausztria közvéleményét, miért kellett nálunk a közvélemény kifejlődését meggátolni, miért kell, hogy a magyar közvélemény fejlődése elzsibbadjon. Azért, hogy a nemzet akaratának és véleményének kifejezését lekössék, mert ez országban a közhangulat csak alkalmatlan azoknak a kormányoknak, melyek nem a nemzet érdekeit, törekvéseit, akaratát képviselik. (Taps és éljenzés.)

Minden államférfi nagyon jól tudja, hogy nagygyá csak akkor lehet, ha a nemzet vállain emelkedik fel: de az olyan államférfi, a ki nem veszi figyelembe a közvélemény akaratát, hanem mint diktátor, mintegy jogos birtokosa a nemzet munkásságának, a nemzet vagyonának cselekszik, az az államférfi s az a kormány nem számithat a nemzet támogatására, nem számithat az utókornak emlékezetére. (Igaz. Ugy van! Taps.)

A népet óvatosságra kell inteni, fel kell szólitani, hogy mi kormányunk az ő képességeiben annyira el van bizakodva, (Derültség.) hogy nincs szüksége arra, hogy milliók agyának müködése segitse és támogassa, annyira el van bizva a maga erejében és hatalmában s annyira el van bizva a háta mögött álló s a legdrágább piaczon bevásárolt pártnak támogatásával, (Derültség.) hogy feleslegesnek tartja azt, hogy e nemzet millióinak akaratával az ő akaratát kiegészitse és magasra emelje.

Természetes, hogy mikor a kormány ekként jár el, akkor a népnek kell saját ügyét kezébe venni. Ha az országgyülés nem felel meg a nemzet hü képének s nem képviseli a nemzetnek igazi akaratát, akkor a nemzetnek magának kell, hogy a maga akaratát érvenyre juttassa (Taps.), hogy megmutassa az ő igazait, akczióképességét. Nem lehet a nemzet akaratát elhallgattatni azzal, hogy majd a miniszterek felelnek, most minálunk a miniszteri felelősség a nagyharang, a melyekkel adósságokat fizetnek s a melyeknek a kötelét még nem akasztották fel. (Éljenzés. Taps.)

Uraim! Nálunk a miniszteri felelősség az, a mi a négereknél a paizs: jókora vastag bőr (Perczekig tartó éljenzés, taps.), a melyekkel a gyengébb részeket szokták takargatni. Tudom, hogy a miniszter urak meg fogják czáfolni az itt elmondottakat, de megczáfolhatják-e ők azt a közmondást is, hogy: üres zsák, fenn nem állhat. (Taps.) A kvóta kérdését abból a szempontból kell birálni, hogy van-e a kivel Magyarország a kvóta megállapitása iránt tárgyaljon és egyezkedjék?

De én elfogadom a kvóta-bizottság véleményét, mely szerint Magyarországot felemelt kvótával terhelni többé nem lehet. Én ezt komolyan veszem, de azt szeretném, hogy a kik ezt az elaboratumot kidolgozták, ők is komolyan vegyék s komolyan vegyék önmagukat. (Éljenzés.)

Mindenki annyit akar áldozni, a mennyi hasznot lát áldozatából, de Magyarország nem lát semmi hasznot abból a pénzből, a mit a kvótával fizet. Mindenütt az osztrák lobogót viselik, a hivatalnokok nyelve a német, a tisztikar hat százalék kivételével német. Ez azt jelenti, hogy Magyarország a közös intézmények költségeihez majdnem 32 százalékkal járul, de ezen intézményekből folyó erkölcsi és politikai előnyöket nem élvezi, 5000 katonatiszti állásra van joga a magyar nemzetnek és a magyar ifjuságnak. (Taps.) Ennyitől ragadják el évenkint a kenyeret.

Minden intézet, minden közös intézmény Bécsben van, a melyeknek részben Magyarországon kellene lennie. S van egy csuf kiegyezési paragrafusunk, mely azt mondja, hogy a közös intézmények minden vagyona azon állam tulajdonát képezi, a melynek területén azok létrejönnek. Ha e paragrafus szerint járnának el, akkor Magyarország még huszonöt százalék fizetésére sem volna kötelezhető. (Taps.)

Vajjon azért fizessünk több kvótát, mert nemzeti jelvényeink, magyar nemzeti jellegünk külföldön nem érvényesülhetnek?! Az udvartartás költségeit is csak igen csekély mértékben élvezi Magyarország. De mi ez ahhoz a nagy összeghez képest, melyet Magyarország nem mint látható adót fizet Ausztriának. Hiszen Magyarország inkább gyarmata Ausztriának, mint Angliának bármely meghóditott tartománya. Magyarország teljesen ki van szolgáltatva Ausztriának, minden tekintetben. (Eljenzés.)

Az ipari és kereskedelmi téren is oda törekszik Ausztria, hogy a mi iparunk, mezőgazdaságunk ne érvényesülhessen a külföldi piacz számára. A miniszterek önkényétől függ minden vállalat, mert miniszteri rendeletekkel a törvényeket hatályon kivül helyezik.

Vannak pasáink, a kik a vármegyék nyakán ülve, terrorizálják a vármegyének minden ipari vállalatát.

Ily körülmények között nem csoda, ha Magyarország a tönkrejutás széléhez közeledik. Magyarországnak 9 olyan adója van, a milyen Ausztriában nincs s hogy a mi iparunk tönkre ment, azt tudjuk; a földmivesnép már alig tud száraz kenyéren megélni. (Igaz!) Oda jutottunk, hogy a helyett, mint évtizedekkel ezelőtt Magyarország Kánaán földje volt, a hova özönlött az idegen, most évenkint százezrek vándorolnak ki a megélhetési hiány miatt.

S most jön a miniszteriumnak egy hős czinczérje, a ki benyujt két törvényjavaslatot a katonai intézetek létesitéséről, a mit már régen meg kellett volna tenni!

Ne engedjük magunkat félrevezetni apró ajándékokkal, a mik tulajdonképen a saját vagyonunkból valók. (Éljenzés.) Mi a mienket, a sajátunkat követeljük. (Éljenzés.) S midőn a magyar nép az utolsó időben olyan kedvetlen volt, meghunyászkodva semmi érdeklődést sem tanusitott, örömmel telik el a szivem, látván a népek ezreit itt összegyülve. Remélem, hogy e gyülés is át van hatva, mint én, e nemzet lesülyedt állapotának képétől.

A napokban láttam egy mult századbeli karikaturát mely egy lengyel nemest ábrázol, kopott öltözetben, kard nélküli hüvely volt oldalára kötve, mezitláb, sarkantyuval s ásta a földet. Ilyen a magyar nemzetinek is a képe, akármit mondanak, akár miként festik is. (Éljenzés.)

Fel van czifrázva olyan fegyverekkel, melyeket nem használhat. Éppen ezért hozzájárulok a határozati javaslathoz azzal a kijelentéssel, hogy ha a kormány megint az osztrák javára akar egy lépést előre tenni, kiáltsuk oda, hogy elég, elég, egy tapodtat sem tovább!

Ortmann Albert.

A keserüség és harag hangján kellene szólania — igy kezdi beszédét — de visszafojtja haragát, mert örömmel, lelkesedéssel látja, hogy a magyar nemzet öntudatos polgársága hatalmasan megnyilatkoztatta erős akaratát. Meg akarták akadályozni az ifjuság szabad véleménynyilvánitását, pedig azt nem vezette sem szereplési viszketeg, sem éretlenség, hanem a kötelesség. A magyar ifjuság megnyilatkozik minden alkalommal, valahányszor a magyar állami lét ellen irányuló támadást kell meggátolni. Nem kényszerből, nem valamely párt felszólitása folytán csatlakozott az ifjuság e mozgalomhoz, hanem hazaszeretetének szükségszerü és természetes szózatát követve. (Kiáltások: Abzug Perczel!)

Az ifjuságnak nemcsak figyelemmel kell kisérnie a bajokat, hanem közbe is kell lépnie, a hol szükség van reá, mert ez az ifjuság lesz hivatva egykor e bajokat megorvosolni, A mikor a magyar ifjuság a kvótaellenes mozgalomhoz csatlakozott, tudta, hogy itt nagy támadást intéznek hazája függetlensége és szabadsága ellen. A

magyar ifjuságnak pedig egyik legnemesebb, legszebb feladata, hogy őrködjék Magyarország szabadsága és függetlensége fölött. De nemcsak az ifjuságnak, minden magyar embernek meg kell mutatnia, hogy tud független, önálló lenni. A mikor dr. *Vázsonyi* Vilmos határozati javaslatához teljes szivvel, lélekkel hozzájárul, bejelenti ujból, hogy a magyar egyetemi ifjuság a kvótaellenes mozgalomhoz csatlakozik s kivánja, hogy e mozgalom sikeres, eredményes legyen. (Perczekig tartó éljenzés és taps.)

Kassics Péter.

Üdvözli az öntudatra ébredt polgárságot, mert kell is, hogy a polgárság vegye kezébe az ügyet, hisz a parlament és kormány támogatására nem lehet számitani. Az igazság az lenne, hogy — semmi kvóta! Elég, a mit 30 év óta odaadtunk Ausztriának. (Zajos helyeslés.) A kvóta ugyis csak hübéri tributum, a melyet ép ugy fizetünk, mint fizet Zanzibár az őt protezsáló államnak. Hanem az ő jelszavuk: Fizess magyar s hajtsd meg a fejedet, mert te leigázott állam vagy! És mi fizetünk, a mig birjuk. De hát nem is akarnak mást, csak tönkretenni a régi elvvel, hogy ha koldusak és nyomorultak vagyunk, akkor meg könnyen elbánnak velünk. Ismerjük, bécsi hagyomány ez. (Hosszas éljenzés és taps.)

1867 óta semmiben sem haladtunk előre bizonyos tereken. Ott az elhanyagolt népnevelés s ott a polgári s iparososztály, a mely hivatalszolgai állásokba kénytelen menni. A választói jog is olyan nálunk, hogy a nép szinte kéri az istent, vegye el ezt a jogát, mert nincs nagyobb kin és szenvedés, mint Magyarországon választópolgárnak lenni. A kvótát sok minden mégsinyli, az fakasztja az Alföld szegény munkásainak jajszavát is, mely idehangzik s azt nyöszörgi: Kvóta! (Nagy tetszés és taps.) Azt kellene mondanunk: semmi kvóta s ha a békesség kedvéért mégis van kvóta, hát nem felebb, de lejebb vele! (Hosszas éljenzés és taps.) Szivvel-lélekkel csatlakozik dr. Vázsonyi határozati javaslatához, de azt kiegésziti egy másikkal, melyet elfogadni kér s a mely igy hangzik:

Határozati javaslat.

«A népgyülés *tiltakozik* a fővárosi törvényhatósági bizottság többségének a folyó év márczius 24-iki közgyülésen a kvótakérdés tárgyában hozott hazafiatlan határozata ellen és kimondja, hogy az a határozat nem képviseli a polgárság érdekeit, meggyőződését, akaratát. Egyszersmind *bizalmatlanságot szavaz* a népgyülés azoknak a fővárosi bizottsági tagoknak, a kik elfogadták az emlitett hazafiatlan határozatot s ekként megsértették a polgárság közérzületét.

Alig hogy a *Kasics* beszédét követő éljenzések elhangzottak, az egybegyültek Polónyit akarták hallani.

— Halljuk *Polónyit!* hangzott lármás össze-visszaságban mindaddig, mig Polónyi a pódiumra nem állott.

Polónyi Gézának nem volt szándékában — mondotta — itt felszólalni. De mint országgyülési képviselő, nem hagyhatja szó nélkül azt az eseményt, a mely a gyülés menetét megzavarta. Ő abban az iskolában nőtt fel, a hol azt tanitják, hogy a rend föltétele a szabadságnak, a hol azt tanitják, hogy a törvény szigora ellen vétőt meg kell büntetni. (Nagy zaj. Eljenzés.) A hatóságot megilleti a tisztelet, de csak ugy, ha megőrzi jogkörét. Nálunk nincs rendőrileg engedélyezett vélemény. (Viharos éljenzés. A rendőrséget abczugolják.) Ebben a teremben nem törődik senki a rendőrség tetszésével vagy nem tetszésével. (*Tóth* Lajos rendőrkapitány odamegy Hollóhoz, s tiltakozik *Polónyi* szavai ellen. *Polónyi* int Hollónak, hogy ne hallgasson a rendőrkapitányra. Mintegy öt perczig tartó óriási lárma, kiáltások: Ki a rendőrséggel! Eljen Polónyi!)

A lárma lecsendesültével *Polónyi* tudomására hozta a gyülésnek, hogy ő és jelenlevő képviselőtársai kötelességüknek fogják tartani, hogy a gyülés illetéktelen és jogtalan megzavarásáért törvényes elégtételt kérjenek a képviselőházban.

Polónyi beszéde végeztével ismét *Holló* elnök veszi át a szót. Elsőben is azt kérdi, elfogadja-e a gyülés a benyujtott két határozati javaslatot? A gyülés *egyhangulag magáévá tette a határozati javaslatokat.*

Végül röviden kitartásra buzditja a jelenlevőket, s kijelenti, hogy a mai gyüléssel a legkevésbbé sincs vége a kvótaellenes mozgalomnak, mert azt, hogy meglegyen a kellő hatása, országossá kell tenni.

A gyülés az elnöki zárószóval véget ért, s megkezdődött a közönség kivonulása a teremből a *Kossuth Lajos azt izente* éneklése mellett. Mikor az utczán ujra összecsoportosult tömeg a távozók között észre vett egy-egy képviselőt, lelkesen megéljenezte, majd kisebb-nagyobb csoportokban széjjel oszlott. Egy hatalmas csapat a szabadelvü párt helyisége elé akart vonulni, de a rendőrség a Dorottya-utcza elején utját állta, s nem engedte meg a pártkör elé vonulást. Megjelentek a lovas rendőrök is, a kik a hirtelen lezuhanó zápor segitségével azután hamarosan szétoszlatták a tüntetni akarókat.

*

A gyülés után mintegy 800—1000 résztvevő nem oszlott szét azonnal, hanem megvárta a redout kapujánál a gyülés szónokait s azokat zajosan megéljenezve, rendes sorokban haladt a Gizella-térre, hogy onnan a Dorottya-utczán át a Lloyd-épület elé vonuljon. A tömeg, a mely legnagyobbrészt egyetemi polgárokból állt, teljesen csöndesen viselte magát s az volt a szándéka, hogy a szabadelvü párt klubbja elé vonul s ott egyszer-kétszer megabczugolva Bánffyt, Erdélyt és Perczelt, szétoszol. A földalatti vasut Gizella-téri állomás helyeiről azonban egyszerre csak kibukkantak a rendőrcsapatok s futó lépésekben siettek a tömeg elé. Hatalmas fütty és abczug-kiáltás hangzott föl erre s mindkét fél — tüntetők és rendőrök egyaránt — vagy tiz perczig farkasszemet néztek egymással. A rendőrség kordont vont a Dorottya-utcza közepén s azon senkit sem bocsátott keresztül. A tömegnek körülbelől a fele része ekkor a József-téren át akart a miniszterek «üdvözlésére» fölvonulni, hanem a fürdő-utcza előtt szintén elállták utjokat. Ekkor vágtatásban megérkeztek a lovas rendőrök is és a patkók zajától hangos lett a környék. A tömeg azonban, a mely az utczán sétáló közönséggel szép számra fölszaporodott, nem hagyta magát nyugalmából kivenni és sehogysem tudtak a rendőrök egy kis botrányt provokálni. Végre is a közönség szétoszlott. A Loyd-épülete előtt különben is nagy csapat lovasrendőr állt körben, hogy minden hangos nyilatkozatot elnyomjon. Előállitás csak egy történt: *Friedländer* Vilmos kárpitos segédet, mert elkiáltotta magát, hogy: abczug kvóta, két rendőr karonfogta s bevitte a kerületi kapitánysághoz. Egy óra mulva már ismét szokott képe volt a környéknek s a szabadelvü klubb tarok-asztalait hamarosan körülülték a partnerek, a kik addig a belső szobákban tárgyalták a kvótaemelés kellemetlenségeit.

UJDONSÁGOK.

— május 27.

— Tisztelettel felkérjük azokat a t. előfizetőinket, a kiknek előfizetése május végén lejár, hogy azt mielőbb megujitani szíveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadás álljon be.

Előfizetési árak:

Egész évre	20 frt	— kr
Negyedévre	5 „	— „
Egy hóra	1 „	80 „

— *Személyi hirek. A német császár*, herczeg *Hohenlohe*, birodalmi kanczellár látogatására Ausseebe szándékozik utazni. — Dr. *Szontagh* Miklós kir. tanácsos Abbaziából hazatért és fürdőorvosi működését Ujtátrán ujból felvette.

— *III. Béla király temetése.* Ama fordulatnál fogva, a melyet III. Béla király és neje, Antiochiai Anna eltemetési ügye a király ismert elhatározása folytán vett, a miniszterelnökségben élénken foglalkoznak már a tervvel. Az ereklyéket előbb egyenkint is, együttesen is lefestetik, lefényképeztetik az antropológiai intézetben, hogy később előforduló leleteknél összehasonlitásokat tehessenek. Eddig sem a kormány, sem a tudományos akadémia ennek költségeit fedezni nem akarta, azonban *Márkus* polgármester az e tárgyban legutóbb nála járt küldöttség előtt kilátásba helyezte, hogy a tanács, illetőleg a közgyülés a képek elkészitésére szükséges összeget a legrövidebb idő alatt megadja. A temetés minden valószinüség szerint augusztus 15-én, Nagyboldogasszony napján lesz, a mely hajdanta s különösen az Árpádok alatt nemzeti ünnepünk is volt.

— **Ferencz Ferdinánd főherczegről.** A *Ferencz Ferdinánd* főherczeg egészségi állapota — mint biztos forrásból értesülünk — igen kedvező. A főherczeg viruló szinben van, hangja tiszta, csengő s annyira jól érzi magát, hogy hajlandó volna azonnal elvállalni a hadseregben a tényleges szolgálatot, ha az orvosok nem ajánlották volna neki, hogy a nyár folyamán és a következő télen kimélje még magát. Ennélfogva a főherczeg, ha az *angol királynő* jubileumáról visszatér, a hol tudvalevőleg a *királyt* fogja képviselni, csehországi birtokaira utazik s néhány hónapig ott fog lakni a hegyek között, a telet pedig Ausztria déli vidékén fogja tölteni. Arról egyelőre szó sincs, hogy Algirba kellene utaznia. Legkésőbben jövő tavaszszal, átveszi a dandárparancsnokságot, a minek a főherczeg kiválóképen örvend. Élénken érdeklődik minden közérdekü nyilvános dolog iránt s szivesen szerepel azokban. Naponkint több órát szentel olvasmányainak. Hogy a tollat kitünően kezeli, arról fényes bizonyitékul szolgál utazási naplója, a melyen gyakran a késő éjjeli órákig kedvvel dolgozott, miután napközben a reprezentáczió fárasztó szerepével volt elfoglalva. A betegségét, tudvalevőleg, világjáró utazásának fáradalmai okozták s egészségét csakis az észszerü életmód és az orvosok által előirt és szigoruan betartott gyógymód által szerezte ismét vissza. Algirból sok értékes és érdekes dolgokat hozott magával s ezek között nem kevéssé érdekes a csinos fiatal, *Omar* nevü arab szolga, a kit a főherczeg magával hozott Bécsbe. Omar közföltünést okoz tarka ruhájával, a mint a Beatrix-utczai főherczegi palotában az inasteendőket végzi. A főherczegnek nagy örömet okozott a 7-ik ulánus ezred tulajdonosává való kinevezése, mely ezred 40 évig édes atyja, *Károly Lajos* főherczeg nevét viselte. Az orosz galicziai határon állomásozó ezred kebeléből, mint értesülünk, rövid idő mulva egy tiszti küldöttség fog Bécsbe érkezni, hogy uj tulajdonosukat üdvözöljék. Egy másik tudósitás szerint, az eckertsaui királyi kastélyt, Orth közelében, a Duna mellett, erősen renoválják, mert a főherczeg őszszel néhány hetet ott szándékozik tölteni. Gróf *Traun* Ottó, a főherczeg főudvarmestere, a napokban személyesen ott járt, hogy intézkedjék ez ügyben.

— *Szenttéavatás.* Ma avatta szentté a pápa — mint Rómából táviratozzák — ünnepélyes szertartással a Milanóból származó boldog emlékü *Zaccharia* Antal Máriát, az Angelikák szerzetének és a Barnabás-rendnek megalapitóját és a Matain-courból, a Saint-Dié egyházmegyéből származó boldog emlékezetü *Fourier* Péter, a ki „Lothringia apostola" neve alatt ismeretes, és a ki a Notre-Dame-nővérek szerzetét alapitotta. Az ünnepély az 1870 óta szokásos szertartás szerint folyt le, csak Szent Péter kapui maradtak zárva és a közönség csak belépőjegyekkel mehetett a bazilikába. A Péter-teret olasz csapatok sorfala zárta el a kocsiforgalomtól. A templom belsejében pápai testőrök (a svájczi gárda és a palotaőrség) tartották fenn a rendet. A bazilikához vezető utakon már reggel hat órakor nagy élénkség volt. A tribünjegygyel birók számát, a kik közt sok hölgy volt, 12—15.000-re, a közönséges belépőjegygyel birókat 20—25.000-re becsülik. A Péter-dóm belseje tündéri látványt nyujtott. Röviddel kilenczedfél óra után az „Ave Maria Stella" himnusz hangjai jelezték az inauguráló menet érkezését, a mely a sixtusi kápolnában alakult meg és elébe ment a pápának, a ki, a pápai családtól környezve, a sedia gestatorián trónolva megáldotta a népet. A menet megállott a szentség-oltár előtt, a hol a pápa egész kiséretével az ad oratio-t végezte és azután a templom nagy hajójában a szószék-oltárhoz vonult, a hol a pápa a trónon helyet foglalt. Miután az egyházfejedelmek és prelátusok a számukra kijelölt helyeket elfoglalták és ő szentsége előtt hódoltak, következett a szenttéavatás tulajdonképeni szertartása, a mely három részre oszlik. Ezek: a szenttéavattatás végett a pápához intézendő kérelem, az uj szentek ünnepélyes proklamálása és a nagymise. Marsella Aloisio kardinális, a szenttéavatás ügyésze, a mint szokásos, háromszor, instanter, instantius és instantissime terjesztette kérelmét a pápa trónja elé — bold. eml. Zaccharia és Fourier szenttéavatása iránt. Az első kérelem után a szentek litániáját, a második után a „Veni creator spiritus-t intonáltatta, a harmadik után pedig trónján ülve, mythrával fején elmondotta az uj szentek proklamácziójának formuláját és egyuttal kijelölte jul. 4-ét Szent Zarcharia Antal Mária, decz. 9-ét pedig Szent Fourier Péter halála, illetőleg ünnepük napjául. A konzisztorialis ügyésznek a szentté avattatási okmány kiállitására való felhatalmazása után a pápa a római templomok összes harangjainak zugása mellett Te Deumot mondott, azután pedig imákba foglalták a szentek neveit. Egy harmadik oltárnál Oreglia biboros dékán nagy segédlettel nagymisét mondott. Az evangeliumot latin és görög nyelven mondották. A pápa azután latin homiliát tartott az uj szentek tiszteletére és kiosztotta az apostoli áldást. Különösen ünnepélyes volt a kommunió. Hogy ő szentségét nagyon fel ne izgassák, minden tetszésnyilvánitást szigoruan megtiltottak. A közönség megelégedett azzal, hogy kalapját és kendőit lobogtatta. Csak a mikor a pápa a szentségkápolnába lépett, tört ki a tömeg hosszantartó éljenzésbe. A pápa, a ki nagyon meg volt indulva, de kitünő szinben volt, az egész uton áldást osztott a tömegre, többször fölemelkedve a sedia gestatorioról. Csak délután 3 órakor nyitották ki a vatikáni bazilika kapuit a nagy közönség számára. A Péter-templom körül rendkivül mozgalmas volt az élet. A rendet sehol sem zavarták meg. Inczidens sem történt. Az éjszaka beálltakor a Péter-templom egész homlokzatát fényesen kivilágitották.

— **Udvari ebéd.** Ma este a királyi várlak kék termében huszonhat teritékü udvari ebéd volt, a melyen részt vettek: Parmann és Durmann altábornagyok, báró Lederer, Csikós és Halassy vezérőrnagyok; Hanskarl honvédtábornok hadbiró, Sommain, Wischinka, Michl, Suchy, Kövess, Gaál, Dudás, Major, Álgya és Szlávy ezredesek, Vollerics tb. főtörzsorvos, honvédezredes, hadbiró Micskey, Liechtenstein főudvarmester, gróf Apponyi Lajos magyarországi udvarnagy, gróf Paar lovassági tábornok és Bolfras altábornagy a király főhadsegédei, Dietrichstein herczeg őrnagy szárnysegéd, a parancsőrtiszt és az őrparancsnok. — Távollétüket kimentették: Máriássy altábornagy és Bernolák vezérőrnagy.

— *A királyné fürdőzése. Erzsébet* királyné, mint Wiesbadenből táviratozzák, junius hó első felében, a Wiesbaden közelében levő Schwalbach fürdőbe utazik s az ottani fürdőgyógymódot hosszabb ideig fogja igénybe venni. A királyné már több izben, jó sikerrel használta a schwalbachi vasas vizet vizszegénység ellen. S most ismét az orvosok ajánlották azt az uralkodónénak, mert szüksége van reá.

— **A Kossuth-szobor** ügyében ma a főváros összes kerületeinek megbizottai bizalmas értekezletet tartottak, melyben megállapodtak, hogy a szobor-bizottság kérelmét már a legközelebbi közgyülésen pártolólag intézik el. Igy a szobor ügye a főváros gondjaira lesz bizva, mely bizonyára hazafias kötelességének megfelelően gondoskodni fog arról, hogy a szobor mielőbb létesüljön.

— **Juniusi ájtatosságok.** A kapuczinus atyák budai templomában Jézus szent vére tiszteletére az idén is megtartják a juniusi ájtatosságokat. A hó folyamán elsejétől kezdve minden reggel fél 9-kor szent mise, este 6-kor pedig szent beszéd és vecsernye lesz a templomban. A beszédeket kiváló egyházi szónokok mondják.

— **Viktória királynő jubileuma.** E hó 24-én volt a *Viktória* angol királynő 78-ik születésnapja. Anglia összes eddigi uralkodója közt csak *III. György* király, a ki 82 éves korában halt meg, ért el ennél magasabb kort. Junius 20-án lesz 60 éve, hogy Viktória királynő Anglia trónján ül. Európa jelenlegi uralkodója között csak a dán király idősebb nála. Az angol királynő születésnapját mindenütt, a hol csak angolok laknak megünnepelték az idén, még pedig sokkal fényesebben, mint a megelőző években. Londonban megszólaltak a Szent-Pál templom és a Westminster apátság harangjai. A város nyugati végén több klubhelyiségen kitüzték a zászlókat. Az aldershoti táborban a *Connaugt* herczeg diszszemlét tartott a katonaság fölött. A tüzérség üdvlövésekkel ünnepelt s a katonabandák vig indulókat játszottak. Viktória királynő a jubileumi ünnepélyek alkalmával a korona helyet azt a könnyü triarát fogja fején hordani, melyet a hölgyek fogadásánál szokott viselni. A királynő legutóbbi képein mindenütt ezzel van megörökitve. Ez a triara 1862-ben készült és összes sulya 280 gramm. Ez egy egész gyémántokkal gazdagon kirakott vékony arany pántból áll, melyen 2673 brilliant és 523 rózsaszinü gyémánt van. Ez a királynő magántulajdona, a ki azt eddig csak a hölgyek fogadásánál viselte, máskor soha. Mikor ezt a koronát megrendelték, az ékszerészeknek külön meghagyták, hogy azt ugy készitsék el, hogy gyászfátyol viselésére alkalmas legyen. A másik korona, melyet a királynő azelőtt viselt, 1858-ban készült és a rajta levő drágakövek a korona tulajdonát képezik, noha a foglalási költségeket a királynő magánpénztárából fedezte. — Londonban, a *Cambridgei* herczeg tegnap nyitotta meg a *Viktória* királynő aërájára vonatkozó kiállitást. A kiállitás czélja a nagy közönséggel mindazon nagy eseményeket megismertetni, melyek a királynő uralkodása alatt előfordultak.

— **A hirlapirók nyugdijintézetének** Os-Budavárában tartandó ünnepe már minden részletében meg van állapitva, ugy hogy szombaton már az operette-verseny próbáit megkezdhetik. A budapesti zeneszerzők szombaton és vasárnap tartják próbáikat, vasárnap pedig *Küry Klára, Hegyi* Aranka és *Tollagi* Adolf okkupálják a szinpadokat. Az operette-versenyben résztvevő bécsi mesterek hétfőn este érkeznek és kedden délután tartják meg próbáikat a szimfonikus zenekarral. Az ünnepély szinhelyén minden elő van készitve, hogy a nagy mulatság akadály nélkül mehessen végbe. Az igazgatóság gondoskodik tágas terekről és kényelmes közlekedési vonalakról, ugy hogy a rendőrileg megengedett 33 ezer látogató kényelmesen mozoghat. A rendezőség most azon van, hogy a földalatti vasutnak a mulatság estéjén éjfél után egy óráig való közlekedését kieszközölje.

— **Nemesi névváltoztatás.** A király a személye körüli miniszter előterjesztése folytán megengedte, hogy hatvani *Deutsch* Sándor, *József, Károly* és *Béla*, magyar nemességük és előnevük épségben tartása mellett a *Hatvany-Deutsch* kettős vezetéknevet viselhessék, továbbá hogy *Tache* Mátyás budapesti müszerész és kiskoru gyermekei vezetéknevüket régi magyar nemességük épségben tartása mellett «*Tachy*»-ra átváltoztassák.

— *Mád pusztulása.* Zemplénmegye egyik virágzó községe, *Mád*, ma vizárpusztitás martaléka lett. Mint ottani tudósitónk táviratozza, a tegnap délután óta tartó óriási eső megdagasztotta a községet átszelő hegyi patakot. A patak kiáradt és a szennyes ár óriási erővel tombolt végig az utczákon, magával hordva háztetőt, keritéseket, kapufélfákat, hordókat, butorokat, más háztartási tárgyakat és a községi és magánvagyonban megmérhetetlen károkat okozott. Ma déltájt rövid esőzés után a katasztrófa fokozódott mértékben ismétlődött. A félelemtől és rettegéstől elcsigázott lakosság ujból szemben állott a fékveszett romboló elemmel, a mely ezuttal *egy emberéletet is áldozatul követelt* magának. A bősz ár falakat döntött be, hidakat rongált meg és kőtorlaszokkal és iszappal lepte el pályáját. Az eddigi áttekintés szerint *hatvan család hajléktalanná vált.* A szőlőkben, a melyekben most folyik az ujjátelepités költséges munkája, óriási kár esett, szintugy a vetésekben.

A községet közel 20 év előtt, 1878-ban hasonló csapás érte. Akkor nyilvános adakozás segitett enyhiteni a végtelen nyomoron. Az 1878-iki nagy katasztrófa óta még egy izben tüzvész, egy izben pedig árviz pusztitott a községben, de ez esetekben a lakosság a maga saját erejéből igyekezett a mostoha elemek által okozott kárt pótolni. Most azonban, részint a pusztulás nagy mérete folytán, mely vagyonost és szegényt egyaránt sujtott, részint pedig, mivel a lakosság fő kereseti forrásában, a bortermelésben, a filoxera devastatiója által van halálosan megsebezve, oly tehetetlenség uralkodik az inséggel és nyomorral szemben, hogy Mád községben bizottság alakult, a mely a hazafias magyar közönséget segitségre hivja fel. Nincs is kétség benne, hogy azok a jótékony kezek, a melyek oly sok magyar községet segitettek az ujjászületés nehéz munkáján, ezuttal sem fognak tartózkodni a jótékonyság oltárán áldozni. A segélybizottság Mádon alakult meg. Elnöke *Borsai* Miklós, jegyzője *Wetterschneider* Niksa.

— **Az egyetemi polgárság sérelme.** Az egész országban nagy fölháborodással fogadták azt a beszédet, a melyet a képviselőházban *Perczel* Dezső belügyminiszter tegnap az egyetemi ifjuság hazafias mozgalmáról mondott, de természetszerüleg legerősebb a méltatlankodás érzete magának az egyetemi ifjuságnak körében. Vidéki kollégáiktól már ma érkezett néhány távirat, a melyben ezek itteni kartartásaikat fölkérik, hogy az egyetemi polgárok összességén esett sérelmet ne engedjék megtorolatlanul. A főváros több helyén volt is ma az ifjuságnak összejövetele, a melyen az egyetemi ifjak, jogászok, technikusok és orvosok egyaránt, erős szavakkal adtak kifejezést fölháborodásuknak. Valószinü, hogy az egyetemi ifjak a legközelebbi napokban a központi tudományegyetem udvarán, a rektor engedelmével gyülést tartanak, a melyből ezer egyetemi hallgató aláirásával tiltakozó memorandumot bocsátanak ki a belügyminiszternek a ház tegnapi ülésén mondott sértő szavai ellen.

— **Zászlószentelés.** A miskolczi érseki leánynevelő-iskola remek, uj zászlóját — mint nekünk irják — tegnap ünnepélyesen szentelték föl. A gyönyörü házi templomban az összes növendékek, a kik közül számosan voltak magyar diszruhában és nagyszámu ájtatos hivek jelenlétében ünnepi mise volt, azután *Blazsejovszky* Ferencz apátplébános a zászlót megáldotta és nagy beszédet tartott a *Női erényről.* Lélekemelő énekek zárták be a szép ünnepséget.

— *Felhőszakadás.* Valóságos felhőszakadás volt ma este a fővárosban és környékén, ugy, hogy a külvárosok utczáit és házait igen sok helyütt teljesen elöntötte a viz. A budai hegyekben zuhatag módjára ömlöttek a patakok alá s a fákban és vetésekben nagy kárt okoztak. *Kőbányán* az alsó-vaspálya-utczában az uttest megromlott, a házak telve vizzel, a csatornák beomlottak. A *szentendrei-utcza* 6. szám alatt *Wéber* Antal nagykereskedő pinczéje vizzel van telve. Gázcsőrepedés és csatornaomlás miatt az utat el is zárták. A *csömöri-ut* 141. számu ház telve van vizzel. A *Zsigmond-utcza* 28. szám alatt *Dreher* Sándor szatócs és *Guttmann* Miksa vendéglős lakházát elöntötte a viz. A tüzőrség órákig szivattyuzta a vizet. A *dob-utcza* 106. szám előtt is annyira elöntötte az utczát a viz, hogy alig lehetett közlekedni.

— **Az orvosnő ünnepeltetése.** Néhány hét óta az egyetem falai közt tudós tanárok hivatalos ünnepi szertartással avatták föl az első magyar orvosnőt *Wartha* Vinczéné szül. *Hugonnay* Vilma grófnőt, a kit azután ma ugyanebből az alkalomból a főváros társadalmának egy tekintélyes csoportja részesitett kedves családi ünnepben. A Tisztviselőtelepen, a főváros e saját külön kis falujában, folyt le az ünnep, a hol a grófnő is lakik. A földiszitett iskolateremben a főváros hölgyei által aláirt albumot *Tomcsányi* Mór táblai tanácselnök neje nyujtotta át az ünnepelt orvosnőnek, szép beszédet intézve a grófnőhöz, a ki válaszában a többek közt igy szólt:

Ne gondolják, hogy a tudományos kiképeztetés fölment bennünket ama kötelékek és kötelezettségek alól, a miket a családi élet és a társadalom a nőre ruház: megfér a tudomány és családi élet egészen jól egymással. Nem forradalom, nem zürzavar az, a mit a tudományosan kiképzett nő maga után von, hanem értelmes munka. Tévedésen alapszik az a felfogás, hogy a nyilvános pályát választotta nő versenytársa a férfinak, nem versenytársa, hanem munkatársa ugy, mint a hogy azt a természet is rendelte. Merem kimondani, hogy nem fog a családi élet, nem fog a tudomány csorbát szenvedni, midőn szaporodnak az értelmes munkások. Igen köszönöm ezt a szép ünnepélyt mindnyájuknak és különösen köszönöm a mi kedves telepünkön lakó hölgyeinknek, mert szerény életemnek egy igaz gyöngyöt ajándékoztak, a mit keblembe zárok a legbensőbb háláérzettel. A mindenható Isten adja áldását kegyetekre, mindannyiukra, adja áldását működésemre.

A fehér bőrkötésü emlékalbumot kétezer hölgy irta alá s az ünnepélyen a kultuszminiszter is részt vett.

— **Adomány mentőknek.** Dr. *Zsigmondy* Jenő ügyvéd, a budapesti önkéntes mentő-egyesületnek, a vasárnap tartott 10 évi jubileumi közgyülés emlékére s az egyesület müködése iránt való elismerése jeléül 150 forintot adományozott.

— **Czimadományozás.** A király az igazságügyi miniszter előterjesztése folytán *Horváth* Sándor számtanácsosnak, sok évi buzgó és hü szolgálata elismeréseül a főszámtanácsosi czimet dijmentesen adományozta.

— **Pályázat székely népmesék és mondák összegyüjtésére.** A «Kemény Zsigmond társaság» egy nagyobb székely népköltési gyüjtemény második részéül pályázatot hirdet a következőkre: Kiván a társaság eredeti székely népmesék és mondák gyüjteményét. E gyüjtemény a Székelyföldről, a nép ajkáról való s egy vidék e nemü termékeinek lehetőleg teljes gyüjteménye legyen s legalább 15 oly darabot tartalmazzon, mely nyomtatásban még sehol sem jelent meg. A legmegfelelőbb gyüjteményt a társaság 300 koronával dijazza. A kiadás joga a társaságot illeti s ez fenntartja magának azt a jogot is, hogy a dijjal kitüntetett gyüjteményen kivül, a többi pályázó munkák közül is mindazt, a mit saját czéljaira alkalmasnak talál: megtarthassa, kiadhassa, nyomtatott ivenkint 30 koronával dijazva. A pályamunkák beküldésének határideje 1898. márczius 1-e, mikorra a társaság titkárához (Marosvásárhely, Szent-Miklós-utcza 62.) küldendők. Az eredményről ugyanazon év május havában tartandó közgyülésen számol be a társaság.

— **A Dunáról.** A Duna, a folyton tartó esőzések folytán, még folytón árad. A vizállás ma 5 méter 24 centiméter s igy a viz elöntéssel fenyegeti az alsó rakodópartot. Az ott levő áruraktáraktárakból már kezdik a felső rakodópartra kitelepiteni az árukat. A Dunagőzhajózási társulat felszólitást intézett az áruk tulajdonosaihoz, *hogy holmijaik elszállitásáról sürgősen gondoskodjanak*, mert különben az ő terhükre és veszélyükre hordatják el az árukat.

— **Feltört sirbolt.** Irig, szerémmegyei község temetőjében — mint nekünk irják — az odavaló jegyző családi sirboltját föltépték s egy keresztet a jegyző házának kapujára szegeztek. A tetteseknek nyomában vannak.

Rövid hirek. *A cserfői* szőlőben, Gerocs István szőlőpásztor és felesége a napokban széngázmérgezésnek estek áldozatul. — *Nagy-Kanizsán* Rothmann Béla törvényszéki irodatiszt, betegsége miatt agyonlőtte magát. — *Somoson* tegnapelőtt a villám megütötte Szepesiné parasztasszonyt. Rögtön meghalt. Szörnyü véletlen, hogy évekkel ezelőtt a férje is villámütés következtében halt meg Amerikában. — *Szent-Györgyvölgyön* e hó 16-án Sável Lajos molnár neje belé esett és belé fult a megáradt patakba.

—

= **Életuntak.** Tegnap este egy munkás kinézésü férfi a Ferencz József-hid mellett a Dunába vetette magát. Néhány hajóslegény azonban utána evezett és szerencsésen kifogta. Eszméletlen állapotba vitték be a Rókusba, de a hideg fürdőbe nem hal bele. A kik látták az esetet, az életuntban *Szokoly* János napszámost vélik felismerni; hogy miért akart meghalni, nem tudják. — Ma hajnalban a külső-soroksári-uton levő «Neptun»-féle gőzmosó mellett levő akáczfa-erdőben egy fára egy férfit felakasztva holtan találtak. Két munkás az öngyilkosban *Kovács* Zsigmond erzsébetfalvi korcsmárost vélték felismerni. Az öngyilkos egyébként középtermetü, barna haju és bajuszu, borotvált arczu férfi. Fekete magyar ruha volt rajta. Bevitték a törvényszéki orvostani intézetbe.

= **Az ismeretlen ismerős.** Sokszor van az ember olyan helyzetben, hogy ismerősökkel kell beszélgetnie, a kikről fogalma sincsen, hogy kik lehetnek. Csupán udvariasságból reájuk hagyjuk, hogy: igen emlékezünk ... Nos ennek az udvarias engedékenységnek drágán fizette meg az árát *Radó* Árpád magánhivatalnok, a ki a napokban öcscsével az aréna-uton sétálva egy ilyen ismeretlen ismerősre akadt. A neki idegen fiatal ember egy percz alatt átölelte s össze-vissza csókolva, igy szólt Radóhoz:

— Szervusz barátom! Hol jársz te mindig? — kérdezte nagy örömmel.

Radó eleinte zavarában csak mosolygott s később szabadkozott, hogy alighanem téved.

Ez a kijelentés az ismeretlent nagyon lehangolta:

— Látom már, hogy a szegény embert meg sem akarod ismerni! — mondotta keserüen s azzal sértődve elment.

Csak jóval eltávozása után vette észre Radó, hogy furfangos zsebtolvajjal ölelkezett, a ki óráját magával vitte. Panaszára a rendőrség nyomozni kezdte az ölelkező zsebtolvajt és *Bárdi* Jenő kolozsvári születésü, 20 éves rovott multu szinész személyében el is fogta. Bárdi tagadja a lopást, de ez nem sokat használ.

= **A partról.** *Udvardy* Olga a IV. ker. polgári leányiskola növendéke ma délután a közraktárak mellett sétálva elszédült s a partról a Dunába esett. Néhány bátor munkás kimentette a vizből s hazavitte a fiatal leányt szüleinek Szabóky-utczai lakására.

= **Tüz a raktárban.** Veszedelmes tüz volt ma délben a Rombach-utcza 8. számu házban. A nagy földszintes ház hátsó részében, a mely különböző kereskedők raktárául szolgál, van *Blau Móritz és fiai czég* bőrnemü-raktára, a mely a padlást is elfoglalja. A czég a padláson gubacsot helyezett el nagymennyiségben s ez eddig ismeretlen okból kigyulladt. A tüz valószinüleg még tegnap este támadhatott, mikor ott a czég munkásai dolgoztak. Valaki talán eldobott egy égő szivart s ettől fogott tüzet a már kiszáradt gubacs. A tüz egész éjjel, sőt ma egész délelőtt lappangott, mig végre délben lángralobbant s csak ekkor vették észre a házbeliek, a kik értesitették a tüzőrséget, a honnan a VI., VII. és VIII. kerületi őrségek Markusovszky segédtiszt vezetése alatt kivonultak. Kivonult az önkéntes tüzőrség is *Bárány* N. Ernő főparancsnok vezetése alatt. A tüzoltók főleg arra törekedtek, hogy a tüz tovább terjedését megakadályozzák, mert a házban egy rum- és likőr-raktár is volt, azonkivül a szomszédos király-utcza 3. számu ház padlásán pedig egy droguista-raktár. Egy órai munka után a tüzoltóknak sikerült a tüz továbbterjedését megakadályozni s azután lassankint el is oltották. Oltás közben *Sajó* Károly tüzoltó könnyen megsérült a kezén. Sebét a mentők kötözték be. A kár nagyságát nem lehetett megállapitani, mert a gubacson kivül a tető egy része is elpusztult, miután a tüzoltóknak le kellett bontani s a padlás fagerendáit leszakitani. A tüz okának kiderítésére a vizsgálatot megindították.

= **Megszökött elmebeteg.** Tegnap este a Waskovics-féle vizgyógyintézetből *Stáb* András dunapataji lakos megszökött s ma délután hat órakor a Ferencz József-hidról a Dunába vetette magát. Tettét azonban a partról idejekorán észrevették és *Grinzinger* Ferencz a «Mária» hajó kormányosa ki is fogta a szerencsétlent a vizből. Visszavitték a gyógyintézetbe.

= **Eltünt.** *Böhm* Károly hivatalszolga tegnapelőtt reggel árok-utcza 29. számu lakásán összepörölt feleségével szül. *Anosi* Irmával s azután haragosan elment hazulról. Mikor délben hivatalából hazament, felesége nem volt otthon s azóta sem látta. Felesége ideges, nyugtalan természetü lévén, attól tart, hogy kárt tesz magában. Az eltünt asszony barna haju, hosszas halvány arczu, barna szemü s eltünésekor fekete ruha volt rajta. A rendőrség keresi.

SZINHÁZ ÉS MÜVÉSZET.

— **Hangverseny a zeneakadémiában.** Az országos zeneakadémiában ma délelőtt tartották az ez idei első vizsgálati hangversenyt. Néhány tehetséges növendéket hallottunk, a kik közül legjobban *Goldberger* Berta tünt fel. Zongorajátéka már némi müvészi önállóságra és fejlett zenei érzékre vall. Csinosan énekel *Bődi* Ella, a ki a «Carmen» egyik dalát adta elő nagy hatással. A hegedütanszak *Schulz* Ernesztinnel volt képviselve, a ki szép tonussal és fejlett technikával rendelkezik. Közremüködtek még: König Péter, Lichtenberger Emil, Kohn Frida, Halácsy Margit, Aranyossy Anna, Klemperer Oszkár és Schechter Jakab, valamennyien a hangversenytermet teljesen megtöltő közönség zajos tetszése mellett.

— **A Burgszinház tagjai a vigszinházban.** A Burgszinház tagjai májás 31-én hétfőn kezdik meg öt estére terjedő vendégszereplésöket a vigszinházban, s ezuttal a klasszikus dráma reportoirejában fogják bemutatni magukat. Az öt estére terjedő sorozat a következő darabokat foglalja magában: Hétfőn 1897. május 31-én «Othello» dráma Shakespeare-től, kedden junius 1-én «Egmont» dráma Goethetől, szerdán junius 2-án «Sohn der Wildniss» (A vadon fia) czimü Hahntól, csütörtökön junius 3-án «Hamlet» dráma Shakespearetól, pénteken junius 4-én «Die Athenerin» dráma Ebermanntól.

SPORT.

— **Ügetőversenyek.** Ma volt az ügetőversenyek második s egyuttal utolsó napja s az Erzsébet királynéuti versenypályán, daczára az esőre hajló időnek szép számu közönség gyült egybe. Lassankint talán mégis hozzászokik a budapesti sportközönség az ügetőversenyekhez is és a *Tatersall-egylet* fáradsága nem fog kárba veszni. Különösen a mágnásközönség igen szép számmal gyült ma egybe s a szebbnél-szebb fogatok egész korzót produkáltak a versenyre való ki- és behajtásnál. Általános föltünést keltett gróf *Károlyi* István remek négyes vadász-fogata, a milyent nálunk Magyarországon nem is igen használtak.

Maguk a versenyek igen érdekesek voltak, noha a versenyzők kis számban jelentek meg. Ezuttal is a gróf *Károlyi* László és báró *Sennyey* Géza együttes négyes arabs fogata tette a legszebb rekordot, könnyen győzve le két versenytársát a *Városligeti dij*-ért való küzdelemben. Az eredmények a következők voltak:

I. *Nemzetközi dij.* 1000 korona. Távolság 20 kilométer. Kettes fogatok részére. Első *Muslay* Gyula két heréltje *Kántor* és *Krétás*, második gróf *Andrássy* Géza fogata. Tot.: 5 : 8.

II. *Igazgatósági dij.* 500 korona. Táv. 3000 m. Egyedül *Vojnich* Sándor két idősb heréltje *Virgoncz* és *Kontrás* indultak s az utat 5 percz és 52 másodpercz alatt tették meg. Igy a dijat meg is nyerte tulajdonosuk.

III. *Városligeti dij.* 1200 korona. Táv. 20 kilom. Négyes fogatok részére. Három fogat indult és a gróf *Károlyi* László három s báró *Sennyey* Géza egy arabs lovából összeállitott fogat rendkivül gyors tempóban könnyen hagyta el versenytársait. Második lett báró *Sennyey* István fogata s harmadik gróf *Károlyi* Lajos négyese. Ez utóbbi nem is erőltette meg magát a győzelemért. Totalizateur 2 : 6, 5 : 15.

IV. *Tattersalldij.* Dijul egy angol félvérkanczát adott a lótenyésztési kormányzat. Táv 5000 méter. Kettős fogatok részére. Első lett *Vojnich* Sándor, második gróf *Andrássy* Géza fogata.

V. *Bérkocsis-verseny.* 400 korona. Táv kétszer a pálya köre. Tizennégy fiakker indult s a versenyben Markbreiter bérkocsis 4-es számmal jelzett 312. számu fiakkere könnyen nyerte versenyét. Totalizatőr: 2 : 3, 5 : 8.

Pécs, május 27. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A pécsi biczykli-klub harmadik országos versenye a következő eredménynyel folyt le:

I. *Megnyitó verseny.* 2000 méter. Ezüstérem és tiszteletdij a nyertesnek, ezüstérem a másodiknak és bronzérem a harmadiknak. A verseny holtversenynyel végződött *Wiegand* Rezső és *Lilits* Milutin közt. Idő 4 percz 25⁴/₅ másodpercz. Második lett *Greiner* Frigyes 4 percz és 26²/₅ másodpercz.

II. *Vendégek versenye.* 4000 méter. Ezüstérem és tisztelet-dij az elsőnek, ezüstérem a másodiknak és bronzérem a harmadiknak. Első lett *Wiegand* 7 percz s 23¹/₅ mp. alatt; második lett *Greiner* Frigyes 7 p. 24²/₅ mp. alatt; *Szarits* 7 p. 25³/₅ mp. alatt.

III. *Pécsi biczikli-klub versenye.* 1600 méter. Ezüstérem és tisztelet-dij az elsőnek; ezüstérem a másodiknak, bronzérem a harmadiknak. Első lett *Dunszt* László 2 percz 42¹/₅ mp. alatt; második *Dvorszky* József 2 percz 49⁴/₅ mp. alatt.

IV. *Tandem-verseny.* 3000 méter. Ezüstérem és tiszteletdij az elsőnek, ezüstérem a másodiknak, bronzérem a harmadiknak. Első lett *Wiegand* és *Lilits* 4 percz 29 mp. alatt, második *Klinkó* és *Greiner* 4 percz s 29³/₅ mp. alatt.

V. *Főverseny.* 15.000 méter. Ezüstérem és tiszteletdij az elsőnek, ezüstérem a másodiknak s bronzérem a harmadiknak. Első lett *Wiegand* 24 p. 10¹/₅ mp. alatt, második Greiner 27 p. 21¹/₅ mp. alatt; harmadik Fekete 29 percz alatt.

VI. *Térelőny verseny.* 1000 méter. Ezüst érem és tiszteletdij az elsőnek, ezüst érem a másodiknak; bronz érem a harmadiknak. Első lett *Szarits* 1 percz 30 mp. alatt, második *Dvorszky*, harmadik *Dunszt*.

VII. *Vigaszverseny.* 1000 méter. Első lett *Greiner*, második *Fekete*, harmadik *Bedő*.

magyar ifjuságnak pedig egyik legnemesebb, legszebb feladata, hogy őrködjék Magyarország szabadsága és függetlensége fölött. De nemcsak az ifjuságnak, minden magyar embernek meg kell mutatnia, hogy tud független, önálló lenni. A mikor dr. *Vázsonyi* Vilmos határozati javaslatához teljes szivvel, lélekkel hozzájárul, bejelenti ujból, hogy a magyar egyetemi ifjuság a kvótaellenes mozgalomhoz csatlakozik s kivánja, hogy e mozgalom sikeres, eredményes legyen. (Perczekig tartó éljenzés és taps.)

Kasics Péter.

Üdvözli az öntudatra ébredt polgárságot, mert kell is, hogy a polgárság vegye kezébe az ügyet, hisz a parlament és kormány támogatására nem lehet számitani. Az igazság az lenne, hogy — semmi kvóta! Elég, a mit 30 év óta odaadtunk Ausztriának. (Zajos helyeslés.) A kvóta ugyis csak hübéri tributum, a melyet ép ugy fizetünk, mint fizet Zanzibár az őt protezsáló államnak. Hanem az ő jelszavuk: Fizess magyar s hajtsd meg a fejedet, mert te leigázott állam vagy! És mi fizetünk, a mig birjuk. De hát nem is akarnak mást, csak tönkretenni a régi elvvel, hogy ha koldusak és nyomorultak vagyunk, akkor meg könnyen elbánnak velünk. Ismerjük, bécsi hagyomány ez. (Hosszas éljenzés és taps.)

1867 óta semmiben sem haladtunk előre bizonyos tereken. Ott az elhanyagolt népnevelés s ott a polgári s iparososztály, a mely hivatalszolgai állásokba kénytelen menni. A választói jog is olyan nálunk, hogy a nép szinte kéri az istent, vegye el ezt a jogát, mert nincs nagyobb kin és szenvedés, mint Magyarországon választópolgárnak lenni. A kvótát sok minden mégsinyli, az fakasztja az Alföld szegény munkásainak jajszavát is, mely idehangzik s azt nyöszörgi: Kvóta! (Nagy tetszés és taps.) Azt kellene mondanunk: semmi kvóta s ha a békesség kedvéért mégis van kvóta, hát nem felebb, de lejebb vele! (Hosszas éljenzés és taps.) Szivvel-lélekkel csatlakozik dr. Vázsonyi határozati javaslatához, de azt kiegésziti egy másikkal, melyet elfogadni kér s a mely igy hangzik:

Határozati javaslat.

«A népgyülés *tiltakozik* a fővárosi törvényhatósági bizottság többségének a folyó év márczius 24-iki közgyülésen a kvótakérdés tárgyában hozott hazafiatlan határozata ellen és kimondja, hogy az a határozat nem képviseli a polgárság érdekeit, meggyőződését, akaratát. Egyszersmind *bizalmatlanságot szavaz* a népgyülés azoknak a fővárosi bizottsági tagoknak, a kik elfogadták az emlitett hazafiatlan határozatot s ekként megsértették a polgárság közérzületét.

Alig hogy a *Kasics* beszédét követő éljenzések elhangzottak, az egybegyültek Polónyit akarták hallani.

— Halljuk *Polónyit!* hangzott lármás össze-visszaságban mindaddig, mig Polónyi a pódiumra nem állott.

Polónyi Gézának nem volt szándékában — mondotta — itt felszólalni. De mint országgyülési képviselő, nem hagyhatja szó nélkül azt az eseményt, a mely a gyülés menetét megzavarta. Ő abban az iskolában nőtt fel, a hol azt tanitják, hogy a rend föltétele a szabadságnak, a hol azt tanitják, hogy a törvény szigora ellen vétőt meg kell büntetni. (Nagy zaj. Éljenzés.) A hatóságot megilleti a tisztelet, de csak ugy, ha megőrzi jogkörét. Nálunk nincs rendőrileg engedélyezett vélemény. (Viharos éljenzés. A rendőrséget abczugolják.) Ebben a teremben nem törődik senki a rendőrség tetszésével vagy nem tetszésével. (*Tóth* Lajos rendőrkapitány odamegy Hollóhoz. s tiltakozik *Polónyi* szavai ellen. *Polónyi* int Hollónak, hogy ne hallgasson a rendőrkapitányra. Mintegy öt perczig tartó óriási lárma, kiáltások: Ki a rendőrséggel! Éljen Polónyi!)

A lárma lecsendesültével *Polónyi* tudomására hozta a gyülésnek, hogy ő és jelenlevő képviselőtársai kötelességüknek fogják tartani, hogy a gyülés illetéktelen és jogtalan megzavarásáért törvényes elégtételt kérjenek a képviselőházban.

Polónyi beszéde végeztével ismét *Holló* elnök veszi át a szót. Elsőben is azt kérdi, elfogadja-e a gyülés a benyujtott két határozati javaslatot? A gyülés *egyhangulag magáévá tette a határozati javaslatokat.*

Végül röviden kitartásra buzditja a jelenlevőket, s kijelenti, hogy a mai gyüléssel a legkevésbbé sincs vége a kvótaellenes mozgalomnak, mert azt, hogy meglegyen a kellő hatása, országossá kell tenni.

A gyülés az elnöki zárószóval véget ért, s megkezdődött a közönség kivonulása a teremből a *Kossuth Lajos azt izente* éneklése mellett. Mikor az utczán ujra összecsoportosult tömeg a távozók között észre vett egy-egy képviselőt, lelkesen megéljenezte, majd kisebb-nagyobb csoportokban széjjel oszlott. Egy hatalmas csapat a szabadelvü párt helyisége elé akart vonulni, de a rendőrség a Dorottya-utcza elején utját állta, s nem engedte meg a pártkör elé vonulást. Megjelentek a lovas rendőrök is, a kik a hirtelen lezuhanó zápor segitségével azután hamarosan szétoszlatták a tüntetni akarókat.

*

A gyülés után mintegy 800—1000 résztvevő nem oszlott szét azonnal, hanem megvárta a redout kapujánál a gyülés szónokait s azokat zajosan megéljenezve, rendes sorokban haladt a Gizella-térre, hogy onnan a Dorottya-utczán át a Lloyd-épület elé vonuljon. A tömeg, a mely legnagyobbrészt egyetemi polgárokból állt, teljesen csöndesen viselte magát s az volt a szándéka, hogy a szabadelvü párt klubbja elé vonul s ott egyszer-kétszer megabczugolva Bánffyt, Erdélyt és Perczelt, szétoszol. A földalatti vasut Gizella-téri állomás helyeiről azonban egyszerre csak kibukkantak a rendőrcsapatok s futó lépésekben siettek a tömeg elé. Hatalmas fütty és abczug-kiáltás hangzott föl erre s mindkét fél — tüntetők és rendőrök egyaránt — vagy tiz perczig farkasszemet néztek egymással. A rendőrség kordont vont a Dorottya-utcza közepén s azon senkit sem bocsátott keresztül. A tömegnek körülbelől a fele része ekkor a József-téren át akart a miniszterek «üdvözlésére» fölvonulni, hanem a fürdő-utcza előtt szintén elállták utjokat. Ekkor vágtatásban megérkeztek a lovas rendőrök is és a patkók zajától hangos lett a környék. A tömeg azonban, a mely az utczán sétáló közönséggel szép számra fölszaporodott, nem hagyta magát nyugalmából kivenni és sehogysem tudtak a rendőrök egy kis botrányt provokálni. Végre is a közönség szétoszlott. A Loyd-épülete előtt különben is nagy csapat lovasrendőr állt körben, hogy minden hangos nyilatkozatot elnyomjon. Előállitás csak egy történt: *Friedländer* Vilmos kárpitos segédet, mert elkiáltotta magát, hogy: abczug kvóta, két rendőr karonfogta s bevitte a kerületi kapitánysághoz. Egy óra mulva már ismét szokott képe volt a környéknek s a szabadelvü klubb tarok-asztalait hamarosan körülülték a partnerek, a kik addig a belső szobákban tárgyalták a kvótaemelés kellemetlenségeit.

UJDONSÁGOK.

— május 27.

— *Tisztelettel felkérjük azokat a t. előfizetőinket, a kiknek előfizetése május végén lejár, hogy azt mielőbb megujitani sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadás álljon be.*

Előfizetési árak:

Egész évre	20 frt	— kr
Negyedévre	5 „	— „
Egy hóra	1 „	80 „

— *Személyi hirek. A német császár*, herczeg *Hohenlohe*, birodalmi kanczellár látogatására Ausseebe szándékozik utazni. — Dr. *Szontagh* Miklós kir. tanácsos Abbaziából hazatért és fürdőorvosi müködését Ujtátrán ujból felvette.

— *III. Béla király temetése.* Ama fordulatnál fogva, a melyet III. Béla király és neje, Antiochiai Anna eltemetési ügye a király ismert elhatározása folytán vett, a miniszterelnökségben élénken foglalkoznak már a tervvel. Az ereklyéket előbb egyenkint is, együttesen is lefestetik, lefényképeztetik az antropológiai intézetben, hogy később előforduló leleteknél összehasonlitásokat tehessenek. Eddig sem a kormány, sem a tudományos akadémia ennek költségeit fedezni nem akarta, azonban *Márkus* polgármester az e tárgyban legutóbb nála járt küldöttség előtt kilátásba helyezte, hogy a tanács, illetőleg a közgyülés a képek elkészitésére szükséges összeget a legrövidebb idő alatt megadja. A temetés minden valószinüség szerint augusztus 15-én, Nagyboldogasszony napján lesz, a mely hajdanta s különösen az Árpádok alatt nemzeti ünnepünk is volt.

— **Ferencz Ferdinánd főherczegről.** A *Ferencz Ferdinánd* főherczeg egészségi állapota — mint biztos forrásból értesülünk — igen kedvező. A főherczeg viruló szinben van, hangja tiszta, csengő s annyira jól érzi magát, hogy hajlandó volna azonnal elvállalni a hadseregben a tényleges szolgálatot, ha az orvosok nem ajánlották volna neki, hogy a nyár folyamán és a következő télen kimélje még magát. Ennélfogva a főherczeg, ha az *angol királynő* jubileumáról visszatér, a hol tudvalevőleg a *királyt* fogja képviselni, csehországi birtokaira utazik s néhány hónapig ott fog lakni a hegyek között, a telet pedig Ausztria déli vidékén fogja tölteni. Arról egyelőre szó sincs, hogy Algirba kellene utaznia. Legkésőbben jövő tavaszszal, átveszi a dandárparancsnokságot, a minek a főherczeg kiválóképen örvend. Élénken érdeklődik minden közérdekü nyilványos dolog iránt s szivesen szerepel azokban. Naponkint több órát szentel olvasmányainak. Hogy a tollat kitünően kezeli, arról fényes bizonyitékul szolgál utazási naplója, a melyen gyakran a késő éjjeli órákig kedvvel dolgozott, miután napközben a reprezentáczió fárasztó szerepével volt elfoglalva. A betegségét, tudvalevőleg, világjáró utazásának fáradalmai okozták s egészségét csakis az észszerü életmód és az orvosok által előirt és szigoruan betartott gyógymód által szerezte ismét vissza. Algirból sok értékes és érdekes dolgokat hozott magával s ezek között nem kevéssé érdekes a csinos fiatal, *Omar* nevü arab szolga, a kit a főherczeg magával hozott Bécsbe. Omar közföltünést okoz tarka ruhájával, a mint a Beatrix-utczai főherczegi palotában az inasteendőket végzi. A főherczegnek nagy örömet okozott a 7-ik ulánus ezred tulajdonosává való kinevezése, mely ezred 40 évig édes atyja, *Károly Lajos* főherczeg nevét viselte. Az orosz galicziai határon állomásozó ezred kebeléből, mint értesülünk, rövid idő mulva egy tiszti küldöttség fog Bécsbe érkezni, hogy uj tulajdonosukat üdvözöljék. Egy másik tudósitás szerint, az eckertsaui királyi kastélyt, Orth közelében, a Duna mellett, erősen renoválják, mert a főherczeg őszszel néhány hetet ott szándékozik tölteni. Gróf *Traun* Ottó, a főherczeg főudvarmestere, a napokban személyesen ott járt, hogy intézkedjék ez ügyben.

— *Szenttéavatás.* Ma avatta szentté a pápa — mint Rómából táviratozzák — ünnepélyes szertartással a Milanóból származó boldog emlékü *Zaccharia* Antal Máriát, az Angelikák szerzetének és a Barnabás-rendnek megalapitóját és a Matain-courból, a Saint-Dié egyházmegyéből származó boldog emlékezetü *Fourier* Péter, a ki „Lothringia apostola“ neve alatt ismeretes, és a ki a Notre-Dame-nővérek szerzetét alapitotta. Az ünnepély az 1870 óta szokásos szertartás szerint folyt le, csak Szent Péter kapui maradtak zárva és a közönség csak belépőjegyekkel mehetett a bazilikába. A Péter-teret olasz csapatok sorfala zárta el a kocsiforgalomtól. A templom belsejében pápai testőrök (a svájczi gárda és a palotaőrség) tartották fenn a rendet. A bazilikához vezető utakon már reggel hat órakor nagy élénkség volt. A tribünjegygyel birók számát, a kik közt sok hölgy volt, 12—15.000-re, a közönséges belépőjegygyel birókat 20—25.000-re becsülik. A Péter-dóm belseje tündéri látványt nyujtott. Röviddel kilenczedfél óra után az „Ave Maria Stella“ himnusz hangjai jelezték az inauguráló menet érkezését, a mely a sixtusi kápolnában alakult meg és elébe ment a pápának, a ki, a pápai családtól környezve, a sedia gestatorián trónolva megáldotta a népet. A menet megállott a szentség-oltár előtt, a hol a pápa egész kiséretével az ad oratio-t végezte és azután a templom nagy hajójában a szószék-oltárhoz vonult, a hol a pápa a trónon helyet foglalt. Miután az egyházfejedelmek és prelátusok a számukra kijelölt helyeket elfoglalták és ő szentsége előtt hódoltak, következett a szenttéavatás tulajdonképeni szertartása, a mely három részre oszlik. Ezek: a szenttéavattatás végett a pápához intézendő kérelem, az uj szentek ünnepélyes proklamálása és a nagymise. Marsella Aloisio kardinális, a szenttéavatás ügyésze, a mint szokásos, háromszor, instanter, instantius és instantissime terjesztette kérelmét a pápa trónja elé — bold. eml. Zaccharia és Fourier szenttéavatása iránt. Az első kérelem után a szentek litániáját, a második után a „Veni creator spiritus-t intonáltatta, a harmadik után pedig trónján ülve, mythrával fején elmondotta az uj szentek proklamácziójának formuláját és egyuttal kijelölte jul. 4-ét Szent Zarcharia Antal Mária, decz. 9-ét pedig Szent Fourier Péter halála, illetőleg ünnepük napjául. A konzisztoriális ügyésznek a szentté avattatási okmány kiállitására való felhatalmazása után a pápa a római templomok összes harangjainak zugása mellett Te Deumot mondott, azután pedig imákba foglalták a szentek neveit. Egy harmadik oltárnál Oreglia biboros dékán nagy segédlettel nagymisét mondott. Az evangeliumot latin és görög nyelven mondották. A pápa azután latin homiliát tartott az uj szentek tiszteletére és kiosztotta az apostoli áldást. Különösen ünnepélyes volt a kommunió. Hogy ő szentségét nagyon fel ne izgassák, minden tetszésnyilvánitást szigoruan megtiltottak. A közönség megelégedett azzal, hogy kalapját és kendőit lobogtatta. Csak a mikor a pápa a szentségkápolnába lépett, tört ki a tömeg hosszantartó éljenzésbe. A pápa, a ki nagyon meg volt indulva, de kitünő szinben volt, az egész uton áldást osztott a tömegre, többször fölemelkedve a sedia gestatorioról. Csak délután 3 órakor nyitották ki a vatikáni bazilika kapuit a nagy közönség számára. A Péter-templom körül rendkivül mozgalmas volt az élet. A rendet sehol sem zavarták meg. Inczidens sem történt. Az éjszaka beálltakor a Péter-templom egész homlokzatát fényesen kivilágitották.

— **Udvari ebéd.** Ma este a királyi várlak kék termében huszonhat teritékü udvari ebéd volt, a melyen részt vettek: Parmann és Durmann altábornagyok, báró Lederer, Csikós és Halassy vezérőrnagyok; Hanskarl honvédtábornok hadbiró, Sommain, Wischinka, Michl, Suchy, Kövess, Gaál, Dudás, Major, Álgya és Szlávy ezredesek, Vollerics tb. fötörzsorvos, honvédezredes, hadbiró Micskey, Liechtenstein főudvarmester, gróf Apponyi Lajos magyarországi udvarnagy, gróf Paar lovassági tábornok és Bolfras altábornagy a király főhadsegédei, Dietrichstein herczeg őrnagy szárnysegéd, a parancsőrtiszt és az őrparancsnok. — Távollétöket kimentették: Máriássy altábornagy és Bernolák vezérőrnagy.

— *A királyné fürdőzése.* *Erzsébet* királyné, mint Wiesbadenből táviratozzák, junius hó első felében, a Wiesbaden közelében levő Schwalbach fürdőbe utazik s az ottani fürdőgyógymódot hosszabb ideig fogja igénybe venni. A királyné már több izben, jó sikerrel használta a schwalbachi vasas vizet vizszegénység ellen. S most ismét az orvosok ajánlották azt az uralkodónénak, mert szüksége van reá.

— **A Kossuth-szobor** ügyében ma a főváros összes kerületeinek megbizottai bizalmas értekezletet tartottak, melyben megállapodtak, hogy a szobor-bizottság kérelmét már a legközelebbi közgyülésen pártolólag intézik el. Igy a szobor ügye a főváros gondjaira lesz bizva, mely bizonyára hazafias kötelességének megfelelően gondoskodni fog arról, hogy a szobor mielőbb létesüljön.

— **Juniusi ájtatosságok.** A kapuczinus atyák budai templomában Jézus szent vére tiszteletére az idén is megtartják a juniusi ájtatosságokat. A hó folyamán elsejétől kezdve minden reggel fél 9-kor szent mise, este 6-kor pedig szent beszéd és vecsernye lesz a templomban. A beszédeket kiváló egyházi szónokok mondják.

— **Viktória királynő jubileuma.** E hó 24-én volt a *Viktória* angol királynő 78-ik születésnapja. Anglia összes eddigi uralkodója közt csak *III. György* király, a ki 82 éves korában halt meg, ért el ennél magasabb kort. Junius 20-án lesz 60 éve, hogy Viktória királynő Anglia trónján ül. Európa jelenlegi uralkodója között csak a dán király idősebb nála. Az angol királynő születésnapját mindenütt, a hol csak angolok laknak megünnepelték az idén, még pedig sokkal fényesebben, mint a megelőző években. Londonban megszólaltak a Szent-Pál templom és a Westminster apátság harangjai. A város nyugati végén több klubhelyiségen kitüzték a zászlókat. Az aldershoti táborban a *Connaugt* herczeg diszszemlét tartott a katonaság fölött. A tüzérség üdvlövésekkel ünnepelt s a katonabandák vig indulókat játszottak. Viktória királynő a jubileumi ünnepélyek alkalmával a korona helyet azt a könnyü triarát fogja fején hordani, melyet a hölgyek fogadásánál szokott viselni. A királynő legutóbbi képein mindenütt ezzel van megörökitve. Ez a triara 1862-ben készült és összes sulya 280 gramm. Ez egy egész gyémántokkal gazdagon kirakott vékony arany pántból áll, melyen 2673 brilliant és 523 rózsaszinü gyémánt van. Ez a királynő magántulajdona, a ki azt eddig csak a hölgyek fogadásánál viselte, máskor soha. Mikor ezt a koronát megrendelték, az ékszerészeknek külön meghagyták, hogy azt ugy készitsék el, hogy gyászfátyol viselésére alkalmas legyen. A másik korona, melyet a királynő azelőtt viselt, 1858-ban készült és a rajta levő drágakövek a korona tulajdonát képezik, noha a foglalási költségeket a királynő magánpénztárából fedezte. — Londonban, a *Cambridgei* herczeg tegnap nyitotta meg a *Viktória* királynő aërájára vonatkozó kiállitást. A kiállitás czélja a nagy közönséggel mindazon nagy eseményeket megismertetni, melyek a királynő uralkodása alatt előfordultak.

— **A hirlapirók nyugdijintézetének** Os-Budavárában tartandó ünnepe már minden részletében meg van állapitva, ugy hogy szombaton már az operette-verseny próbáit megkezdhetik. A budapesti zeneszerzők szombaton és vasárnap tartják próbáikat, vasárnap pedig *Küry* Klára, *Hegyi* Aranka és *Tollagi* Adolf okkupálják a szinpadokat. Az operette-versenyben résztvevő bécsi mesterek hétfőn este érkeznek és kedden délután tartják meg próbáikat a szimfonikus zenekarral. Az ünnepély szinhelyén minden elő van készitve, hogy a nagy mulatság akadály nélkül mehessen végbe. Az igazgatóság gondoskodik tágas terekről és kényelmes közlekedési vonalakról, ugy hogy a rendőrileg megengedett 33 ezer látogató kényelmesen mozoghat. A rendezőség most azon van, hogy a földalatti vasutnak a mulatság estéjén éjfél után egy óráig való közlekedését kieszközölje.

— **Nemesi névváltoztatás.** A király a személye körüli miniszter előterjesztése folytán megengedte, hogy hatvani *Deutsch* Sándor, *József, Károly* és *Béla*, magyar nemességük és előnevük épségben tartása mellett a *Hatvany-Deutsch* kettős vezetéknevet viselhessék, továbbá hogy *Tache* Mátyás budapesti müszerész és kiskoru gyermekei vezetéknevüket régi magyar nemességük épségben tartása mellett «*Tachy*»-ra átváltoztassák.

— *Mád pusztulása.* Zemplénmegye egyik virágzó községe, *Mád*, ma vizárpusztitás martaléka lett. Mint ottani tudósitónk táviratozza, a tegnap délután óta tartó óriási eső megdagasztotta a községet átszelő hegyi patakot. A patak kiáradt és a szennyes ár óriási erővel tombolt végig az utczákon, magával hordva háztetőt, keritéseket, kapufélfákat, hordókat, butorokat, más háztartási tárgyakat és a községi és magánvagyonban megmérhetetlen károkat okozott. Ma déltájt rövid esőzés után a katasztrófa fokozódott mértékben ismétlődött. A félelemtől és rettegéstől elcsigázott lakosság ujból szemben állott a fékvesztett romboló elemmel, a mely ezuttal *egy emberéletet is áldozatul követelt* magának. A bősz ár falakat döntött be, hidakat rongált meg és kőtorlaszokkal és iszappal lepte el pályáját. Az eddigi áttekintés szerint *hatvan család hajléktalanná vált.* A szőlőkben, a melyekben most folyik az ujjátelepités költséges munkája, óriási kár esett, szintugy a vetésekben.

A községet közel 20 év előtt, 1878-ban hasonló csapás érte. Akkor nyilvános adakozás segitett enyhiteni a végtelen nyomoron. Az 1878-iki nagy katasztrófa óta még egy izben tüzvész, egy izben pedig árviz pusztitott a községben, de ez esetekben a lakosság a maga saját erejéből igyekezett a mostoha elemek által okozott kárt pótolni. Most azonban, részint a pusztulás nagy mérete folytán, mely vagyonost és szegényt egyaránt sujtott, részint pedig, mivel a lakosság fő kereseti forrásában, a bortermelésben, a filoxera devastatiója által van halálosan megsebezve, oly tehetetlenség uralkodik az inséggel és nyomorral szemben, hogy Mád községben bizottság alakult, a mely a hazafias magyar közönséget segitségre hivja fel. Nincs is kétség benne, hogy azok a jótékony kezek, a melyek oly sok magyar községet segitettek az ujjászületés nehéz munkáján, ezuttal sem fognak tartózkodni a jótékonyság oltárán áldozni. A segélybizottság Mádon alakult meg. Elnöke *Borsai* Miklós, jegyzője *Wetterschneider* Niksa.

— **Az egyetemi polgárság sérelme.** Az egész országban nagy fölháborodással fogadták azt a beszédet, a melyet a képviselőházban *Perczel* Dezső belügyminiszter tegnap az egyetemi ifjuság hazafias mozgalmáról mondott, de természetszerüleg legerősebb a méltatlankodás érzete magának az egyetemi ifjuságnak körében. Vidéki kollégáiktól már ma érkezett néhány távirat, a melyben ezek itteni kartartásaikat fölkérik, hogy az egyetemi polgárok összességén esett sérelmet ne engedjék megtorolatlanul. A főváros több helyén volt is ma az ifjuságnak összejövetele, a melyen az egyetemi ifjak, jogászok, technikusok és orvosok egyaránt, erős szavakkal adtak kifejezést fölháborodásuknak. Valószinü, hogy az egyetemi ifjak a legközelebbi napokban a központi tudományegyetem udvarán, a rektor engedelmével gyülést tartanak, a melyből ezer egyetemi hallgató aláirásával tiltakozó memorandumot bocsátanak ki a belügyminiszternek a ház tegnapi ülésén mondott sértő szavai ellen.

— **Zászlószentelés.** A miskolczi érseki leánynevelőiskola remek, uj zászlóját — mint nekünk irják — tegnap ünnepélyesen szentelték föl. A gyönyörü házi templomban az összes növendékek, a kik közül számosan voltak magyar diszruhában és nagyszámu ájtatos hivek jelenlétében ünnepi mise volt, azután *Blazsejovszky* Ferencz apátplébános a zászlót megáldotta és nagy beszédet tartott a *Női erényről.* Lélekemelő énekek zárták be a szép ünnepséget.

— *Felhőszakadás.* Valóságos felhőszakadás volt ma este a fővárosban és környékén, ugy, hogy a külvárosok utczáit és házait igen sok helyütt teljesen elöntötte a viz. A budai hegyekben zuhatag módjára ömlöttek a patakok alá s a fákban és vetésekben nagy kárt okoztak. *Kőbányán* az alsó-vaspálya-utczában az uttest megromlott, a házak telve vizzel, a csatornák beomlottak. A *szentendrei-utcza* 6. szám alatt *Wéber* Antal nagykereskedő pinczéje vizzel van telve. Gázcsőrepedés és csatornaomlás miatt az utat el is zárták. A *csömöri-ut* 141. számu ház telve van vizzel. A *Zsigmond-utcza* 28. szám alatt *Dreher* Sándor szatócs és *Guttmann* Miksa vendéglős lakházát elöntötte a viz. A tüzőrség órákig szivattyuzta a vizet. A *dob-utcza* 106. szám előtt is annyira elöntötte az utczát a viz, hogy alig lehetett közlekedni.

— **Az orvosnő ünnepeltetése.** Néhány hét óta az egyetem falai közt tudós tanárok hivatalos ünnepi szertartással avatták föl az első magyar orvosnőt *Wartha* Vinczéné szül. *Hugonnay* Vilma grófnőt, a kit azután ma ugyanebből az alkalomból a főváros társadalmának egy tekintélyes csoportja részesitett kedves családi ünnepben. A Tisztviselőtelepen, a főváros e saját külön kis falujában, folyt le az ünnep, a hol a grófnő is lakik. A földiszitett iskolateremben a főváros hölgyei által aláirt albumot *Tomcsányi* Mór táblai tanácselnök neje nyujtotta át az ünnepelt orvosnőnek, szép beszédet intézve a grófnőhöz, a ki válaszában a többek közt igy szólt:

Ne gondolják, hogy a tudományos kiképeztetés fölment bennünket ama kötelékek és kötelezettségek alól, a miket a családi élet és a társadalom a nőre ruház: megfér a tudomány és családi élet egészen jól egymással. Nem forradalom, nem zürzavar az, a mit a tudományosan kiképzett nő maga után von, hanem értelmes munka. Tévedésen alapszik az a felfogás, hogy a nyilvános pályát választotta nő versenytársa a férfinak, nem versenytársa, hanem munkatársa ugy, mint a hogy azt a természet is rendelte. Merem kimondani, hogy nem fog a családi élet, nem fog a tudomány csorbát szenvedni, midőn szaporodnak az értelmes munkások. Igen köszönöm ezt a szép ünnepélyt mindnyájuknak és különösen köszönöm a mi kedves telepünkön lakó hölgyeinknek, mert szerény életemnek egy igaz gyöngyöt ajándékoztak, a mit keblembe zárok a legbensőbb háláérzettel. A mindenható Isten adja áldását kegyetekre, mindannyiukra, adja áldását müködésemre.

A fehér bőrkötésü emlékalbumot kétezer hölgy irta alá s az ünnepélyen a kultuszminiszter is részt vett.

— **Adomány mentőknek.** Dr. *Zsigmondy* Jenő ügyvéd, a budapesti önkéntes mentő-egyesületnek, a vasárnap tartott 10 évi jubileumi közgyülés emlékére s az egyesület müködése iránt való elismerése jeléül 150 forintot adományozott.

— **Czimadományozás.** A király az igazságügyi miniszter előterjesztése folytán *Horváth* Sándor számtanácsosnak, sok évi buzgó és hü szolgálata elismeréseül a főszámtanácsosi czimet dijmentesen adományozta.

— **Pályázat székely népmesék és mondák összegyüjtésére.** A «Kemény Zsigmond társaság» egy nagyobb székely népköltési gyüjtemény második részéül pályázatot hirdet a következőkre: Kiván a társaság eredeti székely népmesék és mondák gyüjteményét. E gyüjtemény a Székelyföldről, a nép ajkáról való s egy vidék e nemü termékeinek lehetőleg teljes gyüjteménye legyen s legalább 15 oly darabot tartalmazzon, mely nyomtatásban még sehol sem jelent meg. A legmegfelelőbb gyüjteményt a társaság 300 koronával dijazza. A kiadás joga a társaságot illeti s ez fenntartja magának azt a jogot is, hogy a dijjal kitüntetett gyüjteményen kivül, a többi pályázó munkák közül is mindazt, a mit saját czéljaira alkalmasnak talál: megtarthassa, kiadhassa, nyomtatott ivenkint 30 koronával dijazva. A pályamunkák beküldésének határideje 1898. márczius 1 e, mikorra a társaság titkárához (Marosvásárhely, Szent-Miklós-utcza 62.) küldendők. Az eredményről ugyanazon év május havában tartandó közgyülésen számol be a társaság.

— **A Dunáról.** A Duna, a folyton tartó esőzések folytán, még folytón árad. A vizállás ma 5 méter 24 centiméter s igy a viz elöntéssel fenyegeti az alsó rakodópartot. Az ott levő áruraktáraktárakból már kezdik a felső rakodópartra kitelepiteni az árukat. A Dunagőzhajózási társulat felszólitást intézett az áruk tulajdonosaihoz, *hogy holmijaik elszállitásáról sürgősen gondoskodjanak*, mert különben az ő terhükre és veszélyükre hordatják el az árukat.

— **Feltört sirbolt.** Irig, szerémmegyei község temetőjében — mint nekünk irják — az odavaló jegyző családi sirboltját föltépték s egy keresztet a jegyző házának kapujára szegeztek. A tetteseknek nyomában vannak.

Rövid hirek. *A cserfői* szőlőben, Gerocs István szőlőpásztor és felesége a napokban széngázmérgezésnek estek áldozatul. — *Nagy-Kanizsán* Rothmann Béla törvényszéki irodatiszt, betegsége miatt agyonlötte magát. — *Somoson* tegnapelőtt a villám megütötte Szepesiné parasztasszonyt. Rögtön meghalt. Szörnyü véletlen, hogy évekkel ezelőtt a férje is villámütés következtében halt meg Amerikában. — *Szent-Györgyvölgyön* e hó 16-án Sável Lajos molnár neje belé esett és belé fult a megáradt patakba.

= **Életuntak.** Tegnap este egy munkás kinézésü férfi a Ferencz József-hid mellett a Dunába vetette magát. Néhány hajóslegény azonban utána evezett és szerencsésen kifogta. Eszméletlen állapotba vitték be a Rókusba, de a hideg fürdőbe nem hal bele. A kik látták az esetet, az életuntban *Szokoly* János napszámost vélik felismerni; hogy miért akart meghalni, nem tudják. — Ma hajnalban a külső-soroksári-uton levő «Neptun»-féle gőzmosó mellett levő akáczfa-erdőben egy fára egy férfit felakasztva holtan találtak. Két munkás az öngyilkosban *Kovács* Zsigmond erzsébetfalvi korcsmárost vélték felismerni. Az öngyilkos egyébként középtermetü, barna haju és bajuszu, borotvált arczu férfi. Fekete magyar ruha volt rajta. Bevitték a törvényszéki orvostani intézetbe.

= **Az ismeretlen ismerős.** Sokszor van az ember olyan helyzetben, hogy ismerősökkel kell beszélgetnie, a kikről fogalma sincsen, hogy kik lehetnek. Csupán udvariasságból reájuk hagyjuk, hogy: igen emlékezünk... Nos ennek az udvarias engedékenységnek drágán fizette meg az árát *Radó* Árpád magánhivatalnok, a ki a napokban öcsével az aréna-uton sétálva egy ilyen ismeretlen ismerősre akadt. A neki idegen fiatal ember egy percz alatt átölelte s össze-vissza csókolva, igy szólt Radóhoz:

— Szervusz barátom! Hol jársz te mindig? — kérdezte nagy örömmel.

Radó eleinte zavarában csak mosolygott s később szabadkozott, hogy alighanem téved.

Ez a kijelentés az ismeretlent nagyon lehangolta:

— Látom már, hogy a szegény embert meg sem akarod ismerni! — mondotta keserüen s azzal sértődve elment.

Csak jóval eltávozása után vette észre Radó, hogy furfangos zsebtolvajjal ölelkezett, a ki óráját magával vitte. Panaszára a rendőrség nyomozni kezdte az ölelkező zsebtolvajt és *Bárdi* Jenő kolozsvári születésü, 20 éves rovott multu szinész személyében el is fogta. Bárdi tagadja a lopást, de ez nem sokat használ.

= **A partról.** *Udvardy* Olga a IV. ker. polgári leányiskola növendéke ma délután a közraktárak mellett sétálva elszédült s a partról a Dunába esett. Néhány bátor munkás kimentette a vizből s hazavitte a fiatal leányt szüleinek Szabóky-utczai lakására.

= **Tüz a raktárban.** Veszedelmes tüz volt ma délben a Rombach-utcza 8. számu házban. A nagy földszintes ház hátsó részében, a mely különböző kereskedők raktárául szolgál, van *Blau Móritz és fiai czég* bőrnemü-raktára, a mely a padlást is elfoglalja. A czég a padláson gubacsot helyezett el nagymennyiségben s ez eddig ismeretlen okból kigyulladt. A tüz valószinüleg még tegnap este támadhatott, mikor ott a czég munkásai dolgoztak. Valaki talán eldobott egy égő szivart s ettől fogott tüzet a már kiszáradt gubacs. A tüz egész éjjel, sőt ma egész délelőtt lappangott, mig végre délben lángralobbant s csak ekkor vették észre a házbeliek, a kik értesitették a tüzőrséget, a honnan a VI., VII. és VIII. kerületi őrségek Markusovszky segédtiszt vezetése alatt kivonultak. Kivonult az önkéntes tüzőrség is *Bárány* N. Ernő főparancsnok vezetése alatt. A tüzoltók főleg arra törekedtek, hogy a tüz tovább terjedését megakadályozzák, mert a házban egy rum- és likőr-raktár is volt, azonkivül a szomszédos király-utcza 3. számu ház padlásán pedig egy droguista-raktár. Egy órai munka után a tüzoltóknak sikerült a tüz továbbterjedését megakadályozni s azután lassankint el is oltották. Oltás közben *Sajó* Károly tüzoltó könnyen megsérült a kezén. Sebét a mentők kötözték be. A kár nagyságát nem lehetett megállapitani, mert a gubacson kivül a tető egy része is elpusztult, miután a tüzoltóknak le kellett bontani s a padlás fagerendáit leszakitani. A tüz okának kiderítésére a vizsgálatot megindították.

= **Megszökött elmebeteg.** Tegnap este a Waskovics-féle vizgyógyintézetből *Stáb* András dunapataji lakos megszökött s ma délután hat órakor a Ferencz József-hidról a Dunába vetette magát. Tettét azonban a partról idejekorán észrevették és *Grinzinger* Ferencz a «Mária» hajó kormányosa ki is fogta a szerencsétlent a vizből. Visszavitték a gyógyintézetbe.

= **Eltünt.** *Böhm* Károly hivatalszolga tegnapelőtt reggel árok-utcza 29. számu lakásán összepörölt feleségével szül. *Anosi* Irmával s azután haragosan elment hazulról. Mikor délben hivatalából hazament, felesége nem volt otthon s azóta sem látta. Felesége ideges, nyugtalan természetü lévén, attól tart, hogy kárt tesz magában. Az eltünt asszony barna haju, hosszas halvány arczu, barna szemü s eltünésekor fekete ruha volt rajta. A rendőrség keresi.

SZINHÁZ ÉS MÜVÉSZET.

— **Hangverseny a zeneakadémiában.** Az országos zeneakadémiában ma délelőtt tartották az ez idei első vizsgálati hangversenyt. Néhány tehetséges növendéket hallottunk, a kik közül legjobban *Goldberger* Berta tünt fel. Zongorajátéka már némi müvészi önállóságra és fejlett zenei érzékre vall. Csinosan énekel *Bődi* Ella, a ki a «Carmen» egyik dalát adta elő nagy hatással. A hegedütanszak *Schulz* Ernesztinnel volt képviselve, a ki szép tonussal és fejlett technikával rendelkezik. Közremüködtek még: König Péter, Lichtenberger Emil, Kohn Frida, Halácsy Margit, Aranyossy Anna, Klemperer Oszkár és Schechter Jakab, valamennyien a hangversenytermet teljesen megtöltő közönség zajos tetszése mellett.

— **A Burgszinház tagjai a vigszinházban.** A Burgszinház tagjai május 31-én hétfőn kezdik meg öt estére terjedő vendégszereplésöket a vigszinházban, s ezuttal a klasszikus dráma reportoirejában fogják bemutatni magukat. Az öt estére terjedő sorozat a következő darabokat foglalja magában: Hétfőn 1897. május 31-én «Othello» dráma Shakespeare-től, kedden junius 1-én «Egmont» dráma Goethetől, szerdán junius 2-án «Sohn der Wildniss» (A vadon fia) czimü Hahntól, csütörtökön junius 3-án «Hamlet» dráma Shakespearetól, pénteken junius 4-én «Die Athenerin» dráma Ebermanntól.

SPORT.

— **Ügetőversenyek.** Ma volt az ügetőversenyek második s egyuttal utolsó napja s az Erzsébet királynéuti versenypályán, daczára az esőre hajló időnek szép számu közönség gyült egybe. Lassankint talán mégis hozzászokik a budapesti sportközönség az ügetőversenyekhez is és a *Tatersall-egylet* fáradsága nem fog kárba veszni. Különösen a mágnásközönség igen szép számmal gyült ma egybe s a szebbnél-szebb fogatok egész korzót produkáltak a versenyre való ki- és behajtásnál. Általános föltünést keltett gróf *Károlyi* István remek négyes vadász-fogata, a milyent nálunk Magyarországon nem is igen használtak.

Maguk a versenyek igen érdekesek voltak, noha a versenyzők kis számban jelentek meg. Ezuttal is a gróf *Károlyi* László és báró *Sennyey* Géza együttes négyes arabs fogata tette a legszebb rekordot, könnyen győzve le két versenytársát a *Városligeti dij*-ért való küzdelemben. Az eredmények a következők voltak:

I. *Nemzetközi dij.* 1000 korona. Távolság 20 kilométer. Kettes fogatok részére. Első *Muslay* Gyula két heréltje *Kántor* és *Krétás*, második gróf *Andrássy* Géza fogata. Tot.: 5 : 8.

II. *Igazgatósági dij.* 500 korona. Táv. 3000 m. Egyedül *Vojnich* Sándor két idősb heréltje *Virgoncz* és *Kontrás* indultak s az utat 5 percz és 52 másodpercz alatt tették meg. Igy a dijat meg is nyerte tulajdonosuk.

III. *Városligeti dij.* 1200 korona. Táv. 20 kilom. Négyes fogatok részére. Három fogat indult és a gróf *Károlyi* László három s báró *Sennyey* Géza egy arabs lovából összeállitott fogat rendkivül gyors tempóban könnyen hagyta el versenytársait. Második lett báró *Sennyey* István fogata s harmadik gróf *Károlyi* Lajos négyese. Ez utóbbi nem is erőltette meg magát a győzelemért. Totalizateur 2 : 6, 5 : 15.

IV. *Tattersalldij.* Dijul egy angol félvérkanczát adott a lótenyésztési kormányzat. Táv 5000 méter. Kettős fogatok részére. Első lett *Vojnich* Sándor, második gróf *Andrássy* Géza fogata.

V. *Bérkocsis-verseny.* 400 korona. Táv kétszer a pálya köre. Tizennégy fiakker indult s a versenyben Markbreiter bérkocsis 4-es számmal jelzett 312. számu fiakkere könnyen nyerte versenyét. Totalizatőr: 2 : 3, 5 : 8.

Pécs, május 27. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A pécsi biczykli-klub harmadik országos versenye a következő eredménynyel folyt le:

I. *Megnyitó verseny.* 2000 méter. Ezüstérem és tiszteletdij a nyertesnek, ezüstérem a másodiknak és bronzérem a harmadiknak. A verseny holtversenynyel végződött *Wiegand* Rezső és *Lilits* Milutin közt. Idő 4 percz $25\frac{4}{5}$ másodpercz. Második lett *Greiner* Frigyes 4 percz és $26\frac{2}{5}$ másodpercz.

II. *Vendégek versenye.* 4000 méter. Ezüstérem és tisztelet-dij az elsőnek, ezüstérem a másodiknak és bronzérem a harmadiknak. Első lett *Wiegand* 7 percz s $23\frac{1}{5}$ mp. alatt; második lett *Greiner* Frigyes 7 p. $24\frac{2}{5}$ mp. alatt; *Szarits* 7 p. $25\frac{3}{5}$ mp. alatt.

III. *Pécsi biczikli-klub versenye.* 1600 méter. Ezüstérem és tisztelet-dij az elsőnek; ezüstérem a másodiknak, bronzérem a harmadiknak. Első lett *Dunszt* László 2 percz $42\frac{1}{5}$ mp. alatt; második *Dvorszky* József 2 percz $49\frac{4}{5}$ mp. alatt.

IV. *Tandem-verseny.* 3000 méter. Ezüstérem és tiszteletdij az elsőnek, ezüstérem a másodiknak, bronzérem a harmadiknak. Első lett *Wiegand* és *Lilits* 4 percz 29 mp. alatt, második *Klinkó* és *Greiner* 4 percz s $29\frac{3}{5}$ mp. alatt.

V. *Főverseny.* 15.000 méter. Ezüstérem és tiszteletdij az elsőnek, ezüstérem a másodiknak s bronzérem a harmadiknak. Első lett *Wiegand* 24 p. $10\frac{1}{5}$ mp. alatt, második Greiner 27 p. $21\frac{1}{5}$ mp. alatt; harmadik Fekete 29 percz alatt.

VI. *Térelőny verseny.* 1000 méter. Ezüst érem és tiszteletdij az elsőnek, ezüst érem a másodiknak; bronz érem a harmadiknak. Első lett *Szarits* 1 percz 30 mp. alatt, második *Dvorszky*, harmadik *Dunszt*.

VII. *Vigaszverseny.* 1000 méter. Első lett *Greiner*, második *Fekete*, harmadik *Bedő*.

Bécs, május 27. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A mai versenyek a következő eredménynyel végződtek:

I. *Lovelace-gátverseny.* 4600 korona. 2800 méter. Ottó főherczeg 4é. pm. *Hirnök* könynyen 6 hoszszal első, Ambrosia második, 1 hoszszal Nono harmadik, aztán Zimankó és Ingraban. Totalizatőr 5 : 26. Helyrefogadások : I. 25 : 88. II. 25 : 58.

II. *Kegyur-verseny.* 3400 korona. 1200 méter. Szászbereki ménes 2é. sga k. *Thessa* küzdelem után fejhoszszal első, Clarette második, 5 hoszszal Csipke harmadik, aztán Jólehet, Martha, Gunn. Nyertest megvette Péchy András 2100 koronán. Totalizatőr 5 : 23. Helyrefogadások : I. 25 : 49. II. 25 : 36.

III. *Handicap.* 2400 korona. 1800 méter. Gróf Forgách L. 4é. pk. *Belle Minette* küzdelem után fejhoszszal első, Driver második, fejhoszszal Barinkay harmadik, aztán Harry, Zsoldos, Zote. Totalizatőr 5 : 22. Helyrefogadások : I. 25 : 59. II. 25 : 66.

IV. *Kancza-dij* 24.000 korona, 2400 méter. Báró Spinger Gusztáv 5é. p. k. *Perpedes* könnyen 2 hosszal első, Margot és Rose of Kildare holtversenyben második, Hajadon negyedik, aztán Rache, Jasmin. Totalizatőr: 5: 12. Helyrefogadasok : I. 25 : 38, II. Margotra 64, II. Rose of Kildarera 131.

V. *Maidenrennen* 2400 korona, 1000 méter. Lovag Lederer 2é. pm. *Aczél* biztosan nyakhosszal első, Passa második, félhosszal Delight harmadik, aztán Billnitz, S'Azám, Valaki, Fütty, Granas. Lantos, Harwich. Totalizatőr : 5 : 133. Helyrefogadások : I. 25 : 158, II. 25 : 76, III. 25 : 44.

VI. *Hadseregi akadályverseny.* Tiszteletdij és 6000 korona, adja ő felsége. Táv. 4000 méter. Báró Ditfurth Mór 4é. sárga mén *Invalid* könnyen 4 hosszal első, Tarara bom dy ay második, Málva rossz harmadik, aztán Isabgy, Broisz, Aviso II. Totalizatőr : 5: 8. Helyrefogadások : I. 25 : 32. II. 25 : 42.

VII. *Eladóverseny.* 2400 korona, 2000 méter. Jékey A. száz. 3é. pej kancza *Lyra* küzd. fejhosszal első, Hygiaea második, 5 hoszszal Entrefilet harmadik, aztán Tömörd, Jabhunka, Bella, Rabló. Totalizatőr : 5: 18. Helyrefogadások : I. 25 : 35. II. 25 : 36. III. 25 : 40.

FŐVÁROSI ÜGYEK.

— Berliniek Budapesten. Berlin város küldöttei, *Sprenger*, *Glasenapp* és *Wernich* kormánytanácsosok, a kiknek érkezéséről már hirt adtunk, ma megtekintették a székes főváros köztisztasági intézményeit, a melyekről a legelismerőbb szavakban nyilatkoztak. Megnézték azonkivül a földalatti villamos vasut berendezéseit. Azután a mentő-egyesület helyiségeibe mentek, a hol dr. *Kresz* Géza igazgató, dr. *Donnhoffer* ellenőrző orvos és *Frankl* őrsvezető fogadták és kalauzolták őket. A berendezésről, felszerelésről s az egész szervezetről nagy elismeréssel szólott mind a három látogató. Éppen távozóban voltak, mikor a Podmaniczky-utcza és a váczi-körut sarkáról esetet jelentettek. Elgázolás volt. A vendégek egyike *Wernich* kivonult a mentőkkel s alig győzte dicsérni az első segélynyujtásban való ügyességüket. A vendégek meg fogják tekinteni a főváros csatornahálózatát, a vásárcsarnokokat és összes közegészségi intézményeinket.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

Országos Orvos-Szövetség.

— Az *Egyetértés* tudósitójától. —

A millenniumi egészségügyi orvosi kongresszuson nagy szótöbbséggel elfogadták *Kétli* tanár inditványára azt az eszmét, hogy *önkéntes* társulás alapján Országos orvos-szövetséget alakitanak. Ezt az eszmét nagy tetszéssel fogadta az egész orvosi kar, mert az orvosok régi vágyuk teljesülését látták benne.

Hogy mennyire érezték ezt az orvosok és hogy mily nagy várakozással és bizalommal vannak eltelve ez eszme iránt, bizonyitja azon körülmény, hogy az ország minden részéből mintegy 400 megyei és városi tiszti főorvos, kórházi igazgató főorvosok, járás és kerületi orvosok, tulnyomólag hivatalos orvosok voltak jelen a mai kongresszuson.

A kongresszus hosszu és minden apró részletre kiterjedő vita után megalkotta a létesitett országos orvos-szövetségnek alapszabályait, a melyeket most felsőbb megerősités végett a belügyminiszterhez terjesztenek fel, hogy onnan visszakerülve, erős és biztos alapot adjanak azoknak a törekvéseknek, a melyek a magyar orvosi rend testületi érdekeit minden hatalom, minden befolyás és minden ellentétes törekvések ellen megvédelmezni lesznek hivatva.

Annál nagyobb fontosságu az ország orvosainak e szövetkezése, mert ez hangos válasz azon keveseк és kis töredék részére, kik az orvosokat kamarákba akarták kényszeriteni és statust in statu letesiteni.

Nem hallgathatjuk el azon kellemetlen epizódot, melyet a kongresszus egyik fiatal és ismeretlen tagja inszcenált. Mint első jelentkezett szólásra és mindjárt személyes sértésekkel kezdette *Csatáry* Lajos irányában. Midőn a kongresszus ezt hallotta, óriási elall-kiáltásokkal kényszeritették a leülésre, ez által adván méltó felháborodásának és azon nagymérvű tiszteletnek kifejezést, melylyel ezen, az orvosi közügyek terén érdemekben gazdag, kimagasló férfiu iránt viseltetik.

A kongresszusról részletes tudósitásunk a következő:

Az uj városháza közgyülési terme ma a városatyák helyett az ország minden részéből összesereglett orvosokkal telt meg, a kik eljöttek, hogy részt kérjenek maguknak az országos orvosi szövetségnek alapvető ügyeit betetőzni hivatott kongresszus munkálataiban és hozzájáruljanak az orvosi kar jelentős érdekeinek megvédelmezésére hivatott intézmény létesitéséhez.

Mintegy négyszáz orvos gyült össze, köztük a budapesti orvosi egyetem több kiváló tudós tanára, vidéki országos kórházi főorvosok, megyei és városi főorvosok, gyakorló orvosok, a szaksajtó több kiváló munkása. Ott voltak többek között: *Korányi* Frigyes főrendiházi tag, *Csatáry* Lajos, *Müller* Kálmán, *Kétli* Károly, *Fodor* József, *Högyes* Endre, *Réczey* Imre, *Elischer* Gyula egyetemi tanárok, *Papp* Samu orsz. képviselő, *Rózsaffy* Alajos rendőrfőorvos, *Konrád* Márk nagyváradi bábaképezdei igazgato, *Józsa* András Szabolcsmegye főorvosa, *Pantocsek*, a pozsonyi orsz. kórház főorvosa stb.

Az elnöki emelvényen ültek: Dr. *Kétli* Károly a végrehajtó bizottság elnöke, dr. *Konrád* Márk társelnök, dr *Flesch* Nándor a végrehajtó bizottság jegyzője és dr. *Koreck* György társjegyző.

Dr. *Kétli* Károly elnök, megnyitván az ülést, üdvözli beszédében az ország különböző részeiről egybegyült orvosokat, köszönetét fejezte ki az ügy iránt tanusitott érdeklődésért, visszapillantást vetett a mozgalom keletkezésére, a millenniumi országos kongresszusra, a melytől a végrehajtó bizottság a mandátumát nyerte. A bizottság, feladatához hiven, elkészitette az alapszabálytervezetet s a kongresszus feladata immár, hogy e tervezetet pontról-pontra átnézze, azt módositsa avagy elfogadja. A végrehajtó bizottság mandátumát a tagoknak is beküldött tervezetbe tette le, ez a tervezet a szabad orvosegyesülés eszméjét valósitja meg, ellentétben a kényszeregyesülés, más szóval a kamara eszméjével (Le vele!) Ha a kongresszus megállapodásra jutott, felterjesztendő lesz az alapszabalytervezet a belügyminiszterhez, inditványozza pedig egyben, hogy az előkészitő bizottság bizassék meg ennek keresztülvitelével és egészittessék ez ki az összes jelenlevő megyei és hatósági tiszti orvosokkal. Ha az alapszabálytervezet megerősitést nyer, akkor beáll a további szükség arra, hogy egy ujabb országos orvosi gyülés hivassék egybe szeptember hóban a végleges megalakulás, illetve a tisztikar megválasztása tárgyában. Köszöni azt a lelkes részvételt, a melylyel a fővárosi és vidéki tagtársak lehetővé tették, hogy a mult évi kongresszus elvi határozatai oly rövid idő alatt a megvalósitás stádiumába mehettek át.

Az elnöki megnyitó után felolvasta dr. *Flesc* Nándor jegyző az üdvözlő táviratokat. A mozgalomhoz való csatlakozásukat bejelentették többek közt az összes nagyváradi, nagy-kanizsai, siklósi orvosok, a hevesmegyei, maros-tordavármegyei és marosvásárhelyi orvosegyesület stb.

Majd az alapszabálytervezetet fogadták el általánosságban a részletes tárgyalás alapjául Csupán két kongresszusi tag békétlenkedett, a kik közül egyiket, mivel felszólalásában érvek helyett személyeskedett, a kongresszus meg sem hallgatott. A másik dr. *Mátray* az esztergommegyei orvos-gyógyszerész-egylet megbizásából szólalt fel és kijelentette, hogy ugy ő, mint megbizói az orvosi kamarákról szóló törvényjavaslatot perhorreszkálják, mindamellett a szövetségbe való «kötelező» belépést kimondatni óhajtja. E felszólalást Kétli elnök ama kijelentése folytán vált tárgytalanná, hogy az egész mozgalom a *szabad egyesülés alapján* indult meg.

Az alapszabálytervezet részletes tárgyalásánál dr. *Földi* Emil az esztergomi orvosok nevében a 2. §-nál a kötelező belépésre vonatkozó inditványt ismét előterjeszti. Dr. *Schön*, dr. *Csatáry*, dr. *Csillag* és dr. *Grün* hozzászólalása után a szövetség czélját a következőleg állapitották meg:

«Az orvosi rend tekintélyét erkölcsi, anyagi és társadalmi érdekeinek előmozditása és megvédése; mindannak ápolása és fejlesztése, a mi az orvosi rend szakszerü működését ugy az orvoslás, mint a közegészség terén mennél sikeresebbé és közhasznosabbá teheti.»

A *szövetség eszközeiről* szóló 3. §-hoz dr. *Jóssa*, *Schön*, dr. *Szigeti* beszéltek és elfogadták a következő szövegezést:

«A szövetség czélja elérésére a) Magyarország orvosait erkölcsi testületbe egyesiti; b) az orvosok egymásközti és a közönséggel szemben való viszonyára vonatkozólag rendtartást létesit; c) az orvosi biztositást, nyugdij- és segélyügyet országosan szervezi; d) az orvostársadalmi kérdéseket felkarolja; e) az orvosegyesületi és társadalmi életet előmozditja; f) az orvosi szakképzés és a közegészségügy kérdéseivel foglalkozik.»

Hosszabb vita indult meg a 8-.k §-nál, a melynél dr. *Földi* azt inditványozta, hogy az orvosok fegyelmi ügyének legfelső foruma ne a kongresszus legyen. A kongresszus végül elfogadta *Kétli* elnöknek azt a közvetitő inditványát, hogy az igazgató-tanácsot harmadik forummá tették, de azért elfogadták negyedik forumnak a kongreszszust is.

A szövetség szervezetére vonatkozó szakaszoknál kimondták azt, hogy a megyék önállólag alakithatnak fiókszövetséget, tekintet nélkül tagjaik számára, mig a városokban külön fiókok alakitása legalább 20 taghoz van kötve.

Az igazgatanács hatáskörére vonatkozó és a befejező szakaszokat a kongresszus változatlanul elfogadta.

Az alapszabálytervezet részletes tárgyalásának befejezése után dr. *Kétli* Károly elnök lelkesedéstől áthatott szavakkal mondott köszönetet a buzgó munkásságért, a melyet a kongresszus tagjai a kongresszus létrehozása érdekében kifejtettek. Felhatalmazást kér a kongresszustól arra nézve, hogy már előzetesen az alakuló ülés előtt megindithassa a végrehajtó-bizottság az országos mozgalmat az orvosi szövetség érdekében. (Helyeslés.) Végül proponálja, hogy a mai ülés határozatai alapján kiegészitett bizottság szeptember hó derekára hivja egybe az akkoráig már valószinüleg miniszterileg jóváhagyott szabályzatok alapján a tisztikart választó megalakuló gyülést. Ismételve köszöni a kongresszus lelkes munkásságát.

A kongresszus nevében dr. *Mátray* nagy éljenzés mellett inditványozta, hogy dr. *Kétli* Károlynak, a ki a hazai orvosi kar érdekében olyan önzetlenül müködik és a ki a szövetség és a kongresszus előmunkálatait olyan fáradhatlan buzgalommal vezette, fejezze ki a kongresszus jegyzőkönyvi köszönetét.

Az inditvány egyhangu elfogadása után a kongresszus véget ért.

HÁZASSÁG.

— Eljegyzés. Dr. *Spronyi* Lajos trencséni körorvos eljegyezte *Kende* Teréz kisasszonyt, Ménesről.

— Esküvő. *Bischitz* Arthur, özv. Bischitz Dávidné fia, e hó 25-én kelt egybe *Ullmann* Saroltával, özv. *Ullmann* Imréné, leányával.

GYÁSZROVAT.

Hrabovai Hrabovszky Rudolf 1848—49-iki honvédfőhadnagy, Szabolcs vármegye közéletének egyik legtekintélyesebb tagja, e hó 26-án 74 éves korában, Kis-Várdán elhunyt. Halála megyeszerte mély részvétet keltett. Temetése holnap lesz Kis-Várdán.

TÁVIRATOK.

Bukarest, május 27. A trónörökös herczeg állapota folyton javul.

A görög-török háboru.

Athén, május 27.

A kormány a hatalmakhoz memorandumot intézett az általuk tárgyalt békeföltételek ügyében.

Athén, május 27.

Garibaldi légiójának 1200 emberével Aghia Marinában hajókra szállott, a melyeket a kormány bocsátott rendelkezésére. Hogy minden izgalmat elkerüljenek, csak Garibaldinak és törzskarának engedték meg, hogy Pyräusban partra szálljanak.

A garibaldisták ki akarták szabaditani De Felicet, miközben verekedés keletkezett, a melynél egy polgár és egy katona megsebesültek. A „Sardegna“ hajón tartózkodó De Felice-t az olasz követ közbenjárására szabadon bocsátották; előbb azonban megigértették vele, hogy lehetőleg feltünés nélkül elutazik.

Az Ethniké Hetairia öt tagját elfogták, mivel Lamiában, az ottani érseket kirabolták. Néhány ezüstgyertyatartót találtak náluk.

Lamiából jelentik, hogy ott tegnap minden ok nélkül ujabb pánik keletkezett. Az összes családok elutaztak. *Nea-Mizelaban* egy török század tünt fel, mely a polgári őrséggel összetüzött.

Athén, május 27.

A görög kormány tegnap jegyzéket intézett a hatalmakhoz, melyben Törökország békefeltételeit visszautasitja. A hadi kárpótlás fizetését azért utasitja vissza, mert a háborut Törökország üzente meg; a határrendezést sem tartja indokoltnak, mert a háboru bebizonyitotta, hogy a görög hadállások semmivel sem voltak kedvezőbbek, mint a török hadállások. A mi végül a kiadatási szerződést illeti, arról, a török igazságszolgáltatást tekintve, szó sem lehet.

London, május 27.

A „Times“ jelenti Athénből tegnapi kelettel, hogy a felkelők *Akrotiriben Staikos* ezredes tanácsára három ágyut kiszolgáltattak. Két ágyu a sziget belsejében a felkelők kezében maradt.

Konstantinápoly, május 27.

Tegnap éjjel Sufli állomáson egy katonai vonat összeütközött egy üres tehervonattal. Két fékező meghalt, egy vonatvezető sulyosan, öt katona, öt fékező és egy gépész könnyen megsebesültek. A szerencsétlenség szinhelyére vizsgáló bizottság ment.

A közönség köréből.

LIVIA FORRÁS

Elsőrendü szakértők által SELTERSI VIZ helyett ajánltatik. Főraktár: 29876

Mattoni és Wille Budapest, Teréz-körut 37- és Diana-fürdő.

150.000 forint nyerhető már jun. 1-én! egy 1864-es igérvénynyel egészá 5 1/2, félá 3 1/4 frt 31004

MERCUR részv.-társaság váltó-üzlete, Bécs I., Wollzeile 10 és 13. VII., Mariahilferstrasse 74B.

Dr. KUN Z. vérképző rózsaszinü czukrozott labdacsak 60 drb 1 forint 80 kr.

A világ legcsodásabb hatású gyógyszere vérszegénység, sápkór, gyengeség, láztalan tüdőbajok ellen. Kapható a készitőnél Trsztyánszky K. gyógysz. Sárospatak. Főraktár Bpest, Török J. gyógyszerésznél s a világon elterjedve minden gyógyszertárban. 30958a

Első magyar gyapjumosó és bizományi részvénytársaság, BUDAPEST, V. ker., Kárpát-utcza 9. szám. Alapittatott 1868-ban.

A gyapjunyirás közeledtével a t. cz. gyapjutermelők és gyapjukereskedők figyelmét a kitünő hirnévnek örvendő, gépberendezést és mosási rendszert tekintve a technika legmagasabb fokán álló gyapjumosó gyárunkra irányitjuk. Évek során át nyert tapasztalatok alapján, hazánk gyapjutermelői annak belátására jutottak, hogy nemcsak legelönyösebb értékesités, hanem a nyáj kimélése miatt is legczélszerübb a gyapjut zsirban lenyirni és gyári mosás után értékesiteni. A gyárilag mosott gyapjunak — mint félgyártmánynak — nagy kelendősége, nemkülönben kiterjedt összeköttetéseink és szakismeretünk által gyors és kedvező értékesitésre vagyunk képesitve. 30816

Kimeritő programmal és felvilágositással kivánatra készséggel szolgálunk. Az összes küldeményeket czégünkhöz: Budapest-Lipótvárosi pályaudvarhoz kérjük czimeztetni.

Az igazgatóság.

Városi irodánkban Nengebauer Gyula urnál (Dohány-utcza 1. sz.) felvilágositások szintén szivesen nyujtatnak. (Utánnyomás nem dijaztatik.)

KÖZGAZDASÁG.

Newyork, május 27. A köztársaságiak mindent elkövetnek, hogy a tarifa-bill julius 1-én törvénynyé váljék. Azt hiszik, hogy a szenátus ezt egy éjjeli ülésezéssel létre fogja hozni. A bill ellenzői azon véleményen vannak, hogy a vámtörvény feletti tanácskozás még hónapokat fog igénybe venni. A billt pártoló és azt ellenző szenátorok száma ugyanis majdnem egyenlő. A többség a paragrafusok elfogadásánál oly csekély lesz, hogy minden szenátor kedve szerint viheti keresztül a tárgyalás alkalmával benyujtandó módozatait.

Newyork, május 27. *Liszt* 3.30. *Buza* májusra 79 1/2, juliusra 75 1/4, szeptemberre 70 7/8. *Tengeri* szeptemberre 30 1/8.

Chikágó, május 27. *Buza* szeptemberre 65. *Tengeri* szeptemberre 24 7/8.

GAZDASÁGI KÖZLEMÉNYEK.

* **A német gazdák Mezőhegyesen.** A német gazdák — mint nekünk táviratozzák — tegnap este érkeztek Mezőhegyesre, hol az indóháznál az uradalom tisztikara élén *Nemeskéri Kiss* Pál államtitkár. *Losonczy* miniszteri tanácsos, *Pirkner* és *Rodiczky* osztálytanácsosok fogadták a vendégeket, kiknek tiszteletére az uradalom a téli lovardában vacsorát adott. A mai napon már reggel 7 órakor kocsikra ültek a német gazdák és bejárták a 64 ezer holdnyi területü állambirtok nagy részét. Az állattenyésztés, kivált a ló- és szarvasmarhatenyésztés eredményeit bámulattal szemelték, a kendergyárat, a gőzekeszántást, a halastavat és a kiterjedt czukorrépatermelést szintén megnézték. A külső mezőhegyesi gazdaságban levő versenypályán egy rögtönzött akadály lóversenynek is voltak szemlélői. Tiz-tiz csikóslegény, kik ingben piros mellényben és sapkában pőrén ülve meg a lovat, futtatott 1—1 futamban. A németek adományozták a dijakat, melyek viszonzásául este az uradalom tisztikara a vendégeknek gyönyörködtetésére egy népies mulatságot rendezett, melyen a népviseletet és a magyar nemzeti tánczot mutatták be a németeknek. A gulyáknál a Gidrán ménesnél, Czifra ménesnél, Nonius ménesnél sokáig időztek. A nap kiemelkedő része gróf *Odenburg* tiszteletbeli elnöknek az estebédnél elhangzott kijelentése volt, ki egy budapesti napilapnak a németek tanulmányutjára vonatkozó közlését czáfolta meg a német gazdák nevében. A kijelentést a diszelnök egy pohárköszöntőbe foglalta össze, melynek elhangzása után szünni nem akaró taps és helyeslés hangzott fel a németek részéről. A tószt igy hangzott: «Magyar uraim! Mint egyszerü földmivesek jöttünk mi önökhöz, bizva az önök világszerte ismert vendégszeretetében, egy oly országot jöttünk megnézni és megismerni, melynek lótenyésztése világhirü és termelési feltételei sok tekintetben hasonlók, mint a mieink. Utunkban hatóságok és magánosok részéről oly szeretetreméltósággal fogadtattunk, melyért annál inkább nagy köszönettel tartozunk, mivel igen jól tudjuk, hogy oly számos vendég befogadása és azon igyekvésük, hogy gazdasági viszonyukat lehetőleg előnyösen bemutathassák, nem kevés fáradságukba és áldozatukba került. Elmaradhatlan és nem is maradt el, hogy e privát látogatásunk az önök és a saját sajtóik részéről ne tárgyaltassék; ezt megakadályozni uraim nincs módunkban, de azt sem akarjuk, hogy nekünk oly kijelentéseket imputáljanak és oly ferde szinben tüntettessünk fel, mintha mi ignorálnók az állami birtokok élén állók elvitázhatlan érdemeit, mert ily közlemény foglaltatik a «Hazánk» f. hó 25-iki számában. A német gazdák — uraim szerencsét kivánnak önöknek, kik hivatva vannak Magyarország állami méneseit ugy gazdaságilag, mint tenyésztési szempontból vezetni, ahhoz, a mit önök bemutattak és lesz gondunk rá, hogy e felfogásunk a nyilvánosság elé is jusson. Oly rendkivüli eredmények csak kiváló személyzettel érhetők el, és reám nézve nagy megtiszteltetés, hogy utitársaságom nevében és megbizásából poharat emelhetek a magyar állami ménesbirtokok valamennyi tisztjének és valamennyi tisztelt vendég egészségére. Kivánom, hogy sokáig éljenek!» A társaság magyar része zajos éljenzéssel, a németek pedig háromszoros «Hoch»-hal fogadták a szónok szilárd és érczes hangján elmondott tósztját, mely oly inszinuáczió erőteljes czáfolata, mely inszinuáczió tökéletes ellentétben állott a német vendégek közgazdasági felfogásával. Több pohárköszöntő is hangzott még el ezután s vig kedélyhangulat uralkodott a társaságban, mely éjfélig együtt volt, gyönyörködve a mezőhegyesi délczeg csikóslegények és leányok tánczában.

* **Időjárás.** Az országos meteorologiai intézet jelentése május 27-én: Az időjárás állandóan esős és zivataros jellegü. Tegnap országszerte voltak kisebb-nagyobb záporesők. 10 mm. felett esett: Selmeczbánya, Zágráb, Arad, Szolnok és Vajda-Hunyadon; 5—10 mm.: Árva-Váralja, Sopron, Csáktornya, Ujvidék, Pancsova, Orsova, Szeged, Nagyváradon. A többi állomásokon 5 mm. alatt volt a csapadék. — Az idő egyébként jobbára felhős, elvétve reggel, ködös (Keszthelyen), a hőmérséklet pedig keveset változott.

KIÁLLITÁSI ÜGYEK.

= **Az 1900. évi párisi kiállitás** *VI. csoportbizottsága (mérnöki tudomány és közlekedésügy)* ma délelőtt 11 órakor tartotta alakuló ülését Ludwigh Gyula államvasuti elnökigazgató elnöklete alatt a kereskedelmi miniszterium nagytermében. A szükséges felvilágositásokat Miklós Ödön a kiállitás helyetteskormánybiztosa adja meg a bizottságnak, kimeritően ismertetve ezen csoportba tartozó tényezők, nevezetesen az épitési ipar, közut és müépitészet, kocsigyártás, vasutak, közuti vasutak és kereskedelmi hajózás méltó bemutatásának módozatait és szakszerü utmutatással látja el a bizottságot a további munkálatokra nézve. A bizottság ezután megválasztotta Nagy Dezső müegyetemi tanárt, Rapaics Radó min. tanácsost, ifj. Kölber Fülöp kocsigyárost, Banovits államvasuti igazgatót és Thaly Emilt a dunagőzhajózási társ. igazgatóját alelnökökké, Nagy Virgil főmérnököt, Könyves Tóth Mihály vállalkozót, Biró Elek főmérnököt, Hajnal miniszteri osztálytanácsost, Heuffel középitési igazgatót, Kherndl müegyetemi tanárt, Seefehlner államvasuti főfelügyelőt, Kovács Aladár és Geduly miniszteri osztálytanácsost, Speidl Bódog államvasuti felügyelőt, Zielinszky mérnököt, Baumgarten és Szüts hajógyári igazgatókat, Rapaics Rikárd a magyar folyamhajózási társaság igazgatóját és Vajkay Károly vasuti és hajózási felügyelőt előadókká, kik a bizottság további munkálatainak alapjául szolgáló programmot fogják elkésziteni.

KERESKEDELEM ÉS TŐZSDE.

** **Magyar beruházási kölcsön.** *Lukács* pénzügyminiszter jövő héten fogja a beruházási kölcsönről szóló törvényjavaslatot a képviselőháznak benyujtani. A javaslat teljes programmot fog adni a magyar államvasutak 10 esztendőre tervezett beruházásairól, melyeknek szükséglete összesen 150 millió forintra van előirányozva. Egyelőre azonban csak 40 millió forint kibocsátásáról van szó. Az uj kölcsön 3 1/2 százalékos koronaértékre szóló járadékkötvényekben fog kibocsáttatni. Lukács pénzügyminiszter legközelebb a Rothschild-hitelintézeti bankárcsoporttal fog tárgyalni a kölcsön értékesitése czéljából. Az még nincs elhatározva, hogy a kölcsönt nyilvános aláirásra bocsátják-e, vagy pedig szabadkézből fogják-e eladni. A kölcsönt nemcsak a magyar és osztrák piaczokon, hanem a német piaczokon, továbbá Belgiumban, Hollandiában és Svájczban is be akarják vezetni.

** **Uj iparos részvénytársaság.** Löw Károly és fia czég zsolnai posztógyárát a Pesti magyar kereskedelmi bank legközelebb részvénytársasággá alakitja át. Az uj társaság részvénytőkéje 1·2 millió frt lesz. A részvények hosszabb időre szindikátusban maradnak lekötve, tehát nem kerülnek piaczra.

** **Az uj czukorkartell.** Megirtuk, hogy a csehországi nyersczukorgyárak bizalmi férfiai egyhangulag abban állapodtak meg, hogy a csehországi nyersczukorgyárak képviselőit nagygyülésre hivják össze és ott a finomitó gyárakkal kötendő közös kartellegyezmény tervezetét fogják elfogadásra ajánlani. Ez a tervezet nagyjában a következő: A finomitó gyárak a belföldi használatra szánt nyersczukor árát az aussigi paritásban 15 forinttal garantálják. Ma az aussigi jegyzés körülbelől 12 frt. Az egyezmény megkötése esetén tehát a nyersczukorgyárak a belföldi fogyasztásra nyersczukor után 3 frt bonifikácziót kapnának métermázsánkint. Ausztria-Magyarország évi czukorfogyasztása 3 1/2 millió métermázsát tesz nyersczukorértékben. Ilyen formán a finomitó gyárak évi 10 1/2 millió forintot fizetnének a nyersczukorgyáraknak. Önkénytelen felmerül az a kérdés, hogy honnan veszi a czukorfinomitó ipar ezt az évi ajándékra szánt eminens összeget? A felelet e kérdésre képezi ennek az egész kartellakcziónak punktum saliensét. A finomitó gyárak az igy elvállalt kötelezettséget egyszerüen átháritják a fogyasztásra, a mennyiben fölemelik a czukor árát a megfelelő összeggel, a jelen esetben tehát 3 forinttal. A kartell létrejövetele után tehát egyszer s mindenkorra vége lesz az olcsó czukornak. A kinálat és kereslet viszonyai változhatnak, de a czukor ára csak drágulhat. Ha a nyersczukor ára emelkedik, emelkedik a fogyasztási czukoré is, ha csökken, akkor viszont a bonifikáczió emelkedik és a czukor ennek következtében nem lehet olcsóbb. Hozzájárul ehhez, hogy a két kormány a czukorfogyasztási adót fel akarja emelni 6 frttal métermázsánkint. Hogy fognak már most alakulni a jövőben a czukorárak? Ma a finomitott czukor ára Prágában 32 1/2. Ha a kartell létre jön, ezáltal az ár emelkedik 3 frttal, a fogyasztási adó felemelése után ujabb 6 frttal, összesen 9 forinttal, a czukor ára tehát 41 1/2 forint lesz akkor, a mikor a nyersczukor Aussigban 11 3/4 forintot jegyez. A monarchia lakosságára ez által 31 1/2 millió forint uj adóteher háramlik és ebből 10 1/2 millió forint csak arra szolgál, hogy a finomitó gyáraknak legyen mit ajándékozni nyersczukor gyáraknak. Es hol marad az a kartelltörvény, a melylyel ezt a hallatlan zsarolást meg lehetesen akadályozni? Ausztriában — ha hinni lehet a félhivatalos lapoknak — legalább készül, de nálunk a kormánynak, ugy látszik, sürgősebb dolga van. Előbbrevaló például az a bizonyos szakasz, mely többek között arra is szolgál, hogy a kartell-lovagok «magánbecsületét» is hathatósabb védelemben részesitse holmi kellemetlen ujságtámadások ellen.

** **Kereskedelmi akadémia Győrött.** Győr város törvényhatóságának és a győri kereskedelmi kamarának együttes küldöttsége tisztelgett ma *Wlassics* Gyula kultuszminiszternél, hogy a város által felállitani szándékolt kereskedelmi akadémiához a kormány támogatását kikérje. A küldöttséget gróf *Lasberg* Rudolf főispán vezette. A szóban forgó kereskedelmi akadémia Győr városának régi vágyát képezi. Hogy létesülhessen, a győri kereskedelmi és iparkamara, részint saját vagyonából, részint e czélra eszközölt gyüjtésből 20.000 frtot adott át a városnak, a győri első takarékpénztár pedig külön 10.000 forintot szavazott meg legutóbb tartott 50 éves jubileuma alkalmából. E tekintélyes adományokra támaszkodva Győr városa a saját erejéből állitja fel az iskolát, ad részére telket, felépitteti s felszereli. A fentartáshoz a győri kereskedelmi kamara évenkint 1000 forint hozzájárulást ajánlott fel, a fentartás egyes költségeit a város maga viseli; az államtól csupán segélyt kiván és pedig az első évben 1500 frtot, a másodikban 2000-et, a harmadiktól kezdve a további években 4000 forint segélyt. A küldöttség arra kérte a minisztert, hogy e szerény kérelmet teljesitse és pedig az első évi segélyt folyósitsa már ez évben, hogy az akadémia ez évi szeptember hóban már első osztályával megnyitható legyen. Dr. *Wlassics* Gyula miniszter igen szivesen fogadta a küldöttségét, Győr városa óhaját természetesnek, jogosnak és teljesithetőnek látja. Szivesen helyezi tehát kilátásba a kérelem teljesitését pedig, ha csak lehetséges, már ez évtől kezdve.

** **Fizetésképtelenségek.** A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetésképtelenségeket teszi közzé: Andrássy Aladár szabó *Szepsi-Szent-György*, Morgenstern Vilmos szabó *Budapest*, Bresnik Viktor kereskedő Ratsdrach, Kellner Lajos timár Blatna, Kucera Johanna női divatárusnő Tabor, Cserekly ei Imre kereskedő *Kecskemét*. Pürtinger Eliz *Szombathely*, Szentkereszthy Dezső füszerkereskedő *Déva*.

KÜLFÖLDI ÁRUTŐZSDÉK.

Trieszt, május 26. A *czukorpiacz* tartott. Centrifugal-pilé készáru 12 3/4—13 1/4 forint, május—augusztusra 13—13 3/8 forint. *Kávé*: Rio 48—72 forint, Santos 46—70 frt. *Szesz* készáru 8 frt. *Bors* (singaporei) 35—35 1/2 frt.

Hamburg, május 26. *Petroleum* üzlettelen, helyben 5.55 márka.

Antwerpen, május 26. *Petroleum* szilárd, 16.37 frank.

Páris, május 26. *Nyersczukor* (88 fok) készáru 24.50—24.75 frank, nyugodt. Fehér czukor májusra 25.75 frank, juniusra 26.— frank, szilárd, julius—augusztusra 26.25 frank, októbertől négy hónapra 27.37 1/2 frank, finomitott készáru 94.50—95.50 frank.

London, május 26. A *gabonapiacz* bágyadt. Felhozatal: 38.060 quarter buza, 3820 quarter árpa, 35.860 quarter zab. Záporeső.

Bréma, május 26. *Petroleum* hausse, helyben 5.65 márka.

Szerkesztői üzenetek.

Sch. Á. *Jakabfalu.* Nézetünk szerint tabula rasa-t semmi téren sem lehet csinálni. Ez az oka annak, hogy tabula rasa-t inditványozó népoktatási czikkét nem közöljük.

F. Á. *Kisvárda.* A szomoru adatot a hivatalos szabadelvüség illusztrálására fel fogjuk használni.

Napirend: 1897. május 28.

Naptár: Péntek, május 28. Róm. kath. Emil. — Prot: Emil. — Görög-orosz: (május 16.) Todor. — Zsidó: Ijár 26. — Nap kél: 3 óra 54 perczkor, nyugszik: 7 óra 28 perczkor. — Hold kél: 1 óra 50 perczkor éjjel, nyugszik: 4 óra 51 perczkor délután.

A miniszterelnök fogad d. u. 4-től 5-ig.

A belügyminiszter fogad d. u. fél 4 órától 5-ig.

A horvát miniszter fogad reggel 8 órától 10-ig.

A főváros középitési bizottságának ülése d. u. 5 órakor az uj városházán.

Nemzeti muzeum, régiségtár, nyitva d. e. 9-től d. u. 1 óráig. Többi tárai megtekinthetők 50 kr. dij mellett.

Az 1848—49-iki Kossuth-muzeum Duna-utcza 16. Rózsa-tér sarkan, nyitva egész nap.

Feszty-társaság körkép-palotájában (városliget) *Krisztus a keresztfán és Jeruzsálem* óriási körkép. Látható reggeli 9 órától esti 8 óráig, az esti órákban villamvilágitásnál. Belépődij 50 kr., gyermekjegy 30 kr.

Deák-mauzoleum a kerepesi-utitemetőben nyitva d. u. 1 órától 5-ig.

SZINHÁZAK és MULATSÁGOK.

M. KIR. OPERAHÁZ.
Budapest, 1897. május 28-án.
Zárva.

NEMZETI SZINHÁZ.
Budapest, 1897. május 28-án.
A nők barátja.
Vigjáték 5 felvonásban. Irta Dumas Sándor. Forditotta: Kürthy Emil.
Kezdete 7 1/2 órakor.

NÉPSZINHÁZ.
Budapest, 1897. május 28-án.
Blaha Lujza asszony, mint vendég.
A Gyimesi vadvirág.
Az 1000 frtos dijért versenyző népszinmü 3 felvonásban. Irta Géczy István.
Kezdete 7 1/2 órakor.

KISFALUDY SZINHÁZ
Budapest, 1897. május 28-án
Zárva.

VÍG-SZINHÁZ.
Budapest, 1897. május 28-án.
Trilby.
Szinmü 4 felv. Georges du Maurier után irta: Taul M. Potter. Forditotta: Fái J. Béla.
Kezdete 7 1/2 órakor.

VÁROSLIGETI SZINKÖR.
Budapest, 1897. május 28-án.
A kikapós férjek.
Énekes bohózat 3 felvonásban. Irta Radó Károly.
Kezdete 7 órakor.

BUDAI SZINKÖR.
Budapest, 1897. május 28-án.
A csodagyerek.
Operette 3 felv.
Kezdete 7 órakor.

ŐS-BUDAVÁRA

Ma pénteken, május hó 28-án

a berlini szymphonikus zenekar hangversenye. Uj! A magyar királyi operaház énekkarából alakult „Apolló férfi négyes“. Uj! — A világhirü Ponchery és Niagara kötéltánczosok 2-szeri fellépte. „The 3 Sisters Walton“, angol ének- és tánez-csoport 3-szori fellépte. „Rayad“ burlesque komikus akrobata társaságnak 3-szori fellépte. Goltz Reinhold, drótkötéltánczos 2-szeri fellépte. A magyar daltársulat 4-szeri fellépte. Dankó Pista legujabb magyar nótáival. Spanyol és olasz utczai énekesek és tánczosok. Katona- és czigány-zene. Valamennyi a nyilt szinpadokon belépő dij nélkül. Kedvezőtlen idő esetén elegendő fedett hely.

Belépő dij: esti 6 óráig 20 kr., ezentul 30 kr.

Tavaszi nemzetközi kiállitás

az uj-mücsarnokban, az Andrássy-ut végén.

1897. április 15-től, 1897. junius 15-ig.

Nyitva reggel 9-től délután 6óráig, csütörtökön este 7-től 12-ig villamvilágitás mellett és sétahangverseny.

Buffet. 30595 Buffet.

Belépő-dij egy korona. Vasárnap délután 1 órától 20 kr.

A földalatti vasut állomásain kedvezményes áru jegyek kaphatók.

SOMOSSY

Konstaninápoly Mulatója.

Az összzs speciálitások.

Szenzácziós magyar előadások a nyilt szinpadon.

Ma belépti-dij 30 krajczár.

Közlekedés hajókkal az Eskü-térről és Boráros-térről, omnibuszokkal a Nagymező-utczától és a Kálvin-térről a mulató bezárásáig.

Somossy-Mulató

(Nagymező-utcza).

Ma nagy előadás.

A kávéházban Munczy Lajos zenekara játszik.

Nagyra becsült közönség!

Hogy a minden oldalról hangoztatott kivánságnak eleget tegyek, elhatároztam, hogy ugy Nagymező-utczai mulatómban, mint a Konstantinápolyban minden nap az időre való tekintet nélkül előadást rendezek. Müsoromat oly gazdaggá és változatossá tettem, hogy mindkét mulatómban megfelelhessen minden igénynek és megtartsam a közönség mindig velem tanusitott jóakaratát. Mély tisztelettel

Somossy Károly.

„Kosciuszkó lengyel csatakörkép“

a legszebb panoráma

ez idő szerint Európában.

Ujra beállitva, teljes világitásban látható az Aréna-uton, 30617

az uj mücsarnokkal szemben.

KREMBSER CZIRKUSZ

(az állatkertben.)

Ma pénteken, este fél 8 órakor.

Természethü birkózás a két olasz Villand fivér között (Parodia). „Elimar“ a tüzló, elővezeti az igazgató. Krembser Hedvig és Annuska a két kis sodronykötélművésznő. Mr. James Fillis „Germinal“-lai. Keleti-keringő, tánczolja 30 hölgy. Mr. és Madame Denis a lovaglóleczkében. Bővebbet a napi falragaszok. Egyedüli jegy előre-eladás Patzik Kertész Luiza trafikjában, Szervita-tér reggel 9-től d. u. 5-ig. 30823

HUNGARIA SZÁLLODA 2080

Ma este az étteremben Radics Vilmos és Fiai ismert s kedvelt zenekara játszik. Kezdete 8 órakor

Ezen hirdetési rovatban minden azó egyszeri beiktatása közönséges petit betükből 2 krral, s compact betükből szedve 4 krajczárral fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

Minden hirdetésre felvilágositás ad a kiadóhivatal ingyen. Czimmel ellátott hirdetések minden közlése után még 30 kr. bélyegilleték is fizetendő.

TELEFON 6354. Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel a válaszra szükséges levélbélyeg vagy levelezőlap beküldetik és a hirdetés alatt álló szám közöltetik. **TELEFON 6354**

Kis hirdetéseket

elfogad az Egyetértés számára a központi hivatal **Papnövelde-utcza 8. sz.** és a következő fiók kiadóhivatalok:

Breuer nővérek
dohánytőzsdéje **VI. ker., Terézkörut 54. szám.**

Burger Vilmosné
dohánytőzsdéje **Andrássy-ut 51.** (Oktogon.)

Deutsch Julia
dohánytőzsdéje **József-körut 50. sz.**, (Baross-utcza sarkán.)

Nemecsek A.
dohánytőzsdéje **IV. Petőfi-tér 3. szám.**

Toldi Lajos
könyvkereskedése **Buda, II., Fő-utcza 2. szám,** valamint minden **hirdetési iroda.**

Alpesek 95
levele van a kiadóhivatalban.

Színipályát végzett

fiatal unatkozó, vidám kedélyü leány, ismeretséget keres intelligens vagyonos urral, ki őt anyagilag támogatná. Ajánlatokat **„Gliczéria“** jelige alatt továbbit a kiadóhivatal. 10450

Elveszett

szombaton éjjel Ós-Budavárában vagy az uton a Feszty körképig egy **látcső kék bársony tokban!** (A látcső rövidlátó hölgy tulajdona) kéretik a becsületes megtaláló az Egyetértés kiadóhivatalában azt beadatni. 10451

300 forint

évi járadékot 5 éven át fizetek annak, aki hajlandó helyettem 1000 forint értékü **állampapirt** a fővárosnál mint óvadékot letenni. Az óvadék **az illető nevén marad és teljesen biztositva** lesz. Ajánlatok **„Óvadék“** jeligével e lap kiadóhivatalába küldendők. 5330/b

Eladás.

Használt és uj
pénz-szekrények
rendkivüli olcsó áron kaphatók a bécsi pénzszekrénygyár raktárában, **Budapest, V., Bálvány-utcza 6. sz.** 30507

Budapest melletti

Szent-Mihályon, 4 drb egyenkint 250 □-öl nagyságu, egymás mellett fekvő üres házhely, egyenkint vagy egészben, más vállalat miatt, olcsón eladó. Czim a kiadóhivatalban. 5316

Szép nemesi ház

Pest közelében, egy nagyobb vidéki városban, gyümölcsös kerttel és hozzá tartozó melléképületekkel, lóherével stb. szabad kézből eladó, esetleg nyári lakásnak kiadandó; megfelel a legnagyobb igényeknek is. Czim a kiadóhivatalban. 5337

Vétel.

Könnyü kocsi,
félfedeles 4 üléses, megvételre kerestetik. Ajánlatok **„Balaton 300“** jelige alatt a kiadóhivatalba kéretnek. 10454

Alkalmazást keres.

Okleveles gépkezelő,
aki már öt év óta egy fürészdében gépkezelő és munkavezető volt, állást keres. Czime a kiadóhivatalban megtudható. 5345

Egy már 18 év

óta a biztositás minden ágában gyakorlatilag képzett szervező és üzletszerző, volt önálló titkár, a legjobb bizonyitványokkal megfelelő alkalmazást keres. Czim a kiadóhivatalban. 10488

Gazdatiszt,

ki több éven át nagyobb uradalmakban működött, jelenleg is 4000 holdasban intéző, czukor-répa, dohány, állattenyésztés- és hizlalásokban kitünően jártas; szorgalma, erélye és becsületessége által a gazdaság jövedelmét emelni képes, állást keres. Czim a kiadóhivatalban. 10487

Vidéki

nyugalmazott keresztény hivatalnok, fiát tanulónak adná valamelyik szolid fővárosi füszerkereskedésbe, hol jó bánásmódban részesülne. Ajánlatokat **„Tanuló“** czimen a kiadóhivatal továbbit. 10492

Csinos fiatal leány

helybeli elökelő üzletben szeretne mint pénztárnoknő vagy elárusitónő alkalmazást nyerni (kávéházak kizárva). Jó ajánlatokkal rendelkezik. Szives kérdezősködéseket **„Tisztességes“** jeligével e lap kiadóhivatalába kér. 10486

Alkalmazást nyer.

Gyarmatáru
nagykereskedő ház keresteti Magyarországon, aki itt egy **elsőrangu hollandi cacaogyártmány kizárólagos** elárusitását, kedvező feltételek mellett átvenni hajlandó. Szives ajánlatok **„C. C. 3357.“** jeligével a kiadóhivatalba. 10496

Gazdasszony

kerestetik, ki a háztartás minden ágában jártas. Árva vagy özvegy, ki több nyelven beszél, előnyben részesül. Czim a kiadóhivatalban. 10453

Jó külsejü
házvezetőnő
felvételik magános földbirtokoshoz. A főzésben és háztartásban gyakorlati jártassággal birjon. Arczképpel és bizonyitvány-másolatokkal ellátott ajánlatok **„L. B.“** jeligével a kiadóhivatalba küldendők. 10499

Oktatás.

Joghallgató
elvállal otthon végezhető irásmunkákat, melyeket szép irással és pontosan elvégezne. Szives ajánlatokat **„Joghallgató“** czim alatt a kiadóhivatalba kér intézni. 10415

Főranguaknál

működött, nagy praxissal biró **tanitónő** vizsgára készülő gyermekek mellé nevelőül ajánlkozik. Ajánlatokat **„Türelmes“** jelige alattt a kiadóhivatalba kér. 10471

Gyorsirászat

tanitására vállalkozom az esti órákban. Könnyen elsajátitható rendszer. Érdeklődök leveleit **„Munka“** czimmel a kiadóhivatalba kérem. 10479

Kerestetik

egy **keresztyén gyermekkertésznő,** ki az elemi osztályt magyarul tanitani és németül folyékonyan társalogni képes. Czim a kiadóhivatalban. 10447

Lakás és bérlet.

Elegánsan butorozott
utczai szoba az Erzsébet-körúton, külön bejáratu, fürdőszoba használattal, kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 10452

Vasmegyében

Körmend állomástól 3/4 óra, egy 12 szobás lakás butorozatlan, árnyas kerttel, erdős vidéken, a nyári vagy egész évre bérbe adandó, posta helyben. Szabad vadászat 2 község határában, és 1 pár ló, kocsi szabad használatával. Czim megtudható a kiadóhivatalban. 10498

Különféle.

Egy társnő

kerestetik 2 vagy 3000 frttal. Levelek egész czimmel a kiadóhivatalba **„Nagy nyeremény“** jelige alatt küldendők. 5292

Hirdetmény.

Magy. kir. államvasutak. (Zónarendszerü személy és podgyászdijszabás életbeléptetése a székesfehérvár-sárbogárdi helyi érdekü vasuton. A székesfehérvár-sárbogárdi h. érdekü vasuton a megnyitás napjával zónarendszerü személy és podgyász-dijszabás lép életbe, mely a m. kir. államvasutak dijszabás-elárusitó irodájában (Budapest, Csengery-utcza 33. sz.) 10 krért kapható. Budapest, 1897. május 19-én. **Az igazgatóság.**

Hirdetmény.

Magy. kir. államvasutak. (Uj személy-dijszabás életbe léptetése a német-osztrák-magyar-román forgalomban Bodenbachon át.) A magy. kir. államvasutak igazgatóságától vett értesülés szerint a német-osztrák-magyar-román személyforgalomban Bodenbachon át f. é. junius hó 1-én uj dijszabás lép életbe. Budapest, 1897. május 5-én. **Az igazgatóság.**

Kisbirtokért

elcserélhető egy 4 szobás lakóház, szőlőskerttel, egy középiskolákkal biró püspöki városban. Czim a kiadóhivatalba. 5329

A Magyar Aszfalt
Részvénytársaság
Budapest, Andrássy-ut 30. sz.
elvállalja jótállás mellett **legolcsóbban**
aszfalt burkolatok
fektetését és 30600
nedves lakások,
pinczék stb. gyökeres
szárazzátételét.
TELEFON.

Szomoru — de igaz,

hogy öltözékeinkre nagyobb gondot fordítunk, mint **egészségünkre.** Ha ruháinkon a legparányibb szakadést észleljük, siettünk azt legott eltüntetni, nehogy nagyobbodjék, de ha ez testi egészségünknél az eset, számba se veszszük. Egy kis köhögés, fülfájás, emésztési zavarok stb. mit tesz az? Ügyet se vetünk rá. Hát ez **vétkes könnyelmüség,** mely később keservesen megbosszulja magát rajtunk, mert valamint a kis szakadékból nagy lesz, épp ugy a kis hajból nagy baj keletkezik, ha kellő intézkedés nincsen kéznél. **A legtöbb betegség kutforrása a gyomor rendetlen működése** a mit — idejekorán használva. — Egger kellemes izü **Sodamüködése** a mit — idejekorán használva. — Egger kellemes izü **Sodapasztillája** csakhamar beszüntet (1 doboz ára 30 kr.). **A tüdő, torok és mellbajok** kihagyással, rekedtséggel s elnyalkásodással kezdődnek. Egger kitünő izü **Mellpasztillája** megöv bennünket a bajtól teljes biztossággal. (1 doboz 50 kr. és 1 frt. Próbadoboz 25 kr.). Minden gyógyszertárban kaphatók. Főraktár Nádorgyógyszertár 30900

Dr. EGGER LEO és EGGER J.
Budapest, Váczi-körut 21.

Nagyban és kicsinyben.
Nyakkendő áruház Károly-körut 24.
a „Trilby“-hez.

Svengali hipnotizálta áruimat és azért adhatom a következőket **6 frt 85 krért:**

1 franczia batiszt színes mellü redős ing, 3 gallér, 1 pár kézelő, 1 nyakkendő, hozzávaló gombokkal, 1 angol kalap, 3 batiszt zsebkendő, 3 pár harisnya, 1 alsó nadrág,

mind összesen **6 frt 85 krért.** 30890

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Saját készitményü
torna-szerek és függő-ágyak
valódi angol 30967
Lawn-Tennis és társas-játékok.

Léhálók, ruhaszárító - kötelek fehér kenderből, hevederek, tömlők, tüzoltó- és itatóvedrek, zsákok, ponyvák, zsinegek és kenderzsinórok, valamint minden-nemü hálók

SEFFER ANTAL
kötéláru gyári raktára
Budapest, IV., (Károly-kaszárnya) Károly-utcza 12.
Tornatermek berendezési költségvetés kivánatra készséggel.

30600 **Mittelbach**
arczkenőcse

kitünő szer szeplő, májfolt és napégés ellen; eltávolit minden bőrtisztátalanságot; ezen kenőcs hosszabb használata után a bőr rendkivül üde és finom lesz, a ránczok eltünnek, sőt előrehaladott korban is megőrzi az arcz üdeségét. — **Egy tégely ára 80 kr.**

Mittelbach Kristályszappana
a leggondosabban előállitva, teljesen neutrális és kellemes frissitő szaga van; nem tudjuk elég gyakran hangoztatni, hogy nagyon óvatosak legyünk a pipereszappan megválasztásánál, mert nem minden finom kiviteli és illatos szappan alkalmas a finom üde bőrnek. — Egy darab kristályszappan **35 kr.,** 3 darab **90 kr.** — Főraktár:

MITTELBACH S. Salvator-gyógyszertára **Zágráb.**
Bpesten kapható MOLNÁR és MOSER Koronaherczeg-utcza.

Hőség ellen.
30098/III

Luster sacco 3 frt az **„Angol szabó“**-nál Kohn Heilmann és fiai Károly-körut 12. sz. Legnagyobb férfi ruha-áruháza.

Vasmuth-féle tyukszem gyürü
az **órában** 3-szor 24 óra alatt meggyógyit minden **tyukszemet**
Egy óra ára 60 kr., vidékre 80 kr. előzetes beküldése mellett bérmentve. 30683
Főraktár:
Török József
gyógyszertára
Király-utcza 12. sz.

Csak 3 frt
a legszebb és legczélszerübb
ünnepi ajándék
(Emlék az elhunytakról.)

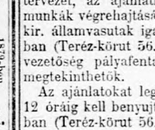

Arczképek életnagyságban.
Bármely beküldött fénykép után. Szállitási idő 10 nap. A hü hasonlatért kezesség vállaltatik. A fénykép sértetlen marad. Alkalmi ajándékul szánt megrendelések előbb küldendők be. 30553
BODASCHER SIEGFRIED
jutalomdijazott müterme,
Wien, II., Praterstrasse 61.

Magyar királyi államvasutak.

68,152/1897. szám.

Hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága nyilvános ajánlati tárgyalást hirdet a piski állomáson létesitendő 22 állásu mozdonyszin, 2 külső tisztitógödör és egy mozdonyfordító korongalapzat előállitására szükséges épitési munkák végrehajtására.

A tervek, a költségvetés, az egységárjegyzék, a szerződési tervezet, az ajánlati minta, a pályázati feltételek, valamint a munkák végrehajtásához kötött feltételek, Budapesten, a magy. kir. államvasutak igazgatóságának magasépitményi ügyosztályában (Teréz-körut 56. III. em. 13. ajtó) és Aradon az üzletvezetőség pályafentartási osztályában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az ajánlatokat legkésőbb **1897. évi junius hó 4-én** déli 12 óráig kell benyujtani alólirott igazgatóság épitési főosztályában (Teréz-körut 56. II. em. 10. ajtó).

Az ajánlatokat 50 kros, az ajánlat mellékleteit ivenkint 15 kros bélyeggel ellátva, lepecsételve és a következő feliratal kell benyujtani „Ajánlat a piski állomáson létesitendő mozdonyszin előállására.“

Csak az összes munkákra tett ajánlatok fognak figyelembe vétetni. Az ajánlat benyujtását megelőző napon, vagyis 1897. évi junius hó 3-án déli 12 óráig 4000 azaz négyezer o. é. forint bánatpénzt kell a magy. kir. államvasutak központi főpénztáránál (Andrássy-ut 75. sz. földszint) akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapirokban letenni. A bánatpénzről szóló letétjegy az ajánlathoz nem csatolandó.

Az értékpapirok legutóbb jegyzett árfolyam szerint számitnak, de névértéken felül számitásba nem vétetnek.

Csak idejekorán beérkezett irásbeli ajánlatok szolgálhatnak a tárgyalás alapjául.

Posta utján beküldött ajánlatok és bánatpénzek tárti vevénynyel adandók fel.

Budapest, 1897. május hóban.

Az igazgatóság.

Egyetlen üzlet, mely Párisban az arany éremmel lett kitüntetve.

PÁRISI FÜZŐK (Corsets)
Madame M. WEISS (Párisból)
Wien, I., Neuer Markt 8. szám.

A füzők ára: 10 frttól feljebb. Levélbeli megrendeléseknél a mérték czentimeterekben kerettik: 1. A mell és hát egész kerülete a karok alatt. 2. A derék kerülete. 3. A csipők kerülete. 4. A hosszuság a karoktól a derekig. A mérték a testen, a ruha fölött veendő.

Postai küldemények csak utánvét vagy az **összeg előleges** beküldése mellett. 29709

Látta-e már a
VASÁRNAPI LAPOK
valamelyik számát?
Ha még nem látta kérjen belőle mutatványszámot!

A „Vasárnapi Lapok“

a legdiszesebb és legtartalmasabb szépirodalmi képes hetilap.

Főszerkesztője: **Beniczkyné Bajza Lenke.**

A „Vasárnapi Lapok“-at az Egyetértés előfizetői kedvezményes áron kapják:

Egész évre 8 frt helyett . . . . . 6 forintért.
Fél évre 4 frt helyett . . . . . 3 forintért.
Negyedévre 2 frt helyett . . . . . 1 frt 50 krért.

Az előfizetés az Egyetértés kiadóhivatalához küldendő.

Grácz | **Leonhardtstrasse** A közuti vasut állomása. | **Grácz**

„Hotel goldene Birne“

legjobban ajánlható a t. utazóknak. Legszebb fekvés a színház közelében, a Meran-parkkal szemközt, szép ujonnan berendezett szobák 70 krtól felfelé. Ételek és italok kitünő minőségüek és olcsók. — Számos látogatást kér

30780 **Hutter J.** szállodás.

Nincs többé ASTHMA.
Pillanat alatt megszünteti. Kitüntetések: 100,000 frank, arany és ezüst érmek, hors concours. **Felvilágositást ingyen és bérmentve küld** 29756
Dr. CLERY, Marseille (Franciaország.)

A SZÁJ ÉS FOGAK ÉSZSZERÜ ÁPOLÁSÁRA: 30393
EUCALYPTUS SZÁJVIZ
Osztr.-m. szab. — Mention honorable Páris 1878.

Intenziv antisepticus; csalhatatlan hatásu a száj rossz szaga ellen.
Dr. FABER C. M. I. Miksa császár ő felsége házi orvosának stb. készitménye.
Központi raktár: **Bécs, I., Bauernmarkt 3.**
Raktárak minden gyógyszertárban, vegyszer- és illatszerkereskedésben.
Ugyanott kapható: **a cs. és k. szab. Puritas szájviz, dr. Faber C. M. készitménye.**

574/897. szám.

Versenytárgyalási hirdetmény.

A tiszai 99. számu, ugynevezett **zsablyai alsó átvágásban** szárazban végrehajtandó az előirányzat szerint összesen mintegy **163,585 köbmétert kitevő bővitési munkálatra** vonatkozólag a szegedi m. kir. folyammérnöki hivatal helyiségeiben (Kölcsey-utcza 12.) **folyó évi junius hó 12-én** délelőtti 11 órakor zárt ajánlati versenytárgyalás fog tartatni.

A szóban levő munka tervezete, valamint a kötendő szerződési minta, az annak kiegészitő részét képező általános és részletes épitési feltételek, ugyszintén az ajánlati feltételek, a szegedi m. kir. folyammérnöki hivatalnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők, hol egyszersmind az ajánlati minta is megszerezhető.

Szeged, 1897. évi május hó 19-én.

30999 **M. kir. folyammérnöki hivatal.**

---

50 év óta első szaktekintélyek szerint legjobb szájvíz az
30359
ANATHERIN
Dr. Popp J. G., bécsi udv. fogorvos készitménye.
Egy palaczk ára 1.40, 1 frt és 50 kr. minden gyógyszertár, drogueria és illatszer üzletben.

Magyar kir. államvasutak. Üzletvezetőség Szeged.

9221/III. 97. szám.

Pályázati hirdetmény.

A magyar kir. államvasutak Vinkovcze állomásán megüresedő pályaudvari vendéglő bérletére ezennel nyilvános pályázat nyittatik.

A bérlet 1897. október 1-ével veszi kezdetét és tart ezen időponttól számitott három éven át, vagyis 1900. évi október hó 1-ig.

Az 50 kros bélyeggel és „Ajánlat a m. kir. államvasutak fentkiirt Vinkovcze állomása pályaudvarán levő vendéglő üzletére“ feliratal ellátott, lepecsételt boritékba zárt, nemkülönben kellő okmányokkal felszerelt ajánlatok **1897-iki évi junius hó 15-én** déli 12 óráig az alulirt üzletvezetőség általános igazgatósági osztálya főnökénél (üzletvezetőségi palota I. emelet 21. ajtó), vagy személyesen, vagy kir. posta utján benyujtandók.

Bánatpénz fejében a bérletre 200 azaz kétszáz forint készpénzben, vagy állami letétre alkalmas értékpapirokban a szegedi üzletvezetőség gyüjtőpénztáránál 1897. évi junius hó 14-én déli 12 óráig vagy személyesen, vagy kir. posta utján beküldendő.

Az értékpapirok a budapesti vagy bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett, 14 napnál nem régibb, a névértéket meg nem haladó napiárfolyamnak 90% szerinti értékben számittatnak.

Készpénzben letett összeg után kamat nem fizettetik. — Az ajánlatban a letétel megtörténte megemlitendő ugyan, de a letétről nyert elismervény nem csatolandó.

A vendéglő bérletére vonatkozó feltételek a nevezett üzletvezetőség forgalmi és kereskedelmi osztályában (I. emelet 12. ajtó) a hivatalos órák tartalma alatt megtekinthetők; miért is az ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy a feltételeket ismerik s azokat magukra nézve egész terjedelmükben kötelezőnek elfogadják.

A fönnebbi feltételektől eltérő, vagy a kitüzött határidőn tul beérkezett ajánlatok, továbbá olyan ajánlatok, melyek táviratilag tétetnek, s végül olyanok, melyekre nézve az alólirt bánatpénz le nem tétetett, figyelembe vétetni nem fognak.

Az ajánlatok közt a választás szabadon, a bérösszegre való tekintet nélkül történik.

Szeged, 1897. évi május hóban.

Az üzletvezetőség.

(Utánnyomást nem dijazunk.)

Déli vasut.

Közvetlen kocsik Budapest déli vasutról.

A téli menetrendben azaz 1896. évi október hó 1-től 1897. évi április hó 30-ig, **Budapest déli vasuti pályaudvarnál és viszont** naponta a következő I. és II. osztályu közvetlen személykocsik közlekednek a gyorsvonatoknál:

Budapest d. v.—Meran és viszont Pragerhof—Marburg—Franzensfeste-n át.

Ind. Budapest d. v. 7 óra 45 p. este.
Érk. Meranba 3 „ 30 „ d. u.
Menettartam: 19¾ óra.
Ind. Meránból 2 óra 29 p. d. u.
Érk. Budapest d. v. 10 „ 10 „ d. e.
Menettartam 19¾ óra.

Ezen kocsik minden gyorsvonatokra érvényes I. és II. oszt. menetigazolványokkal, valamint csoportositható menetjegyfüzetekkel is, melyek megrendelésre ugy Budapest d. v.-on, mint Meranban válthatók, igénybe vehetők.

Budapest d. v.—Velencze (Venezia) **és viszont** Pragerhof—Nabresina—Cormons-on át.

Ind. Budapest d. v. 7 óra 45 p. este.
Érk. Velencze 2 „ 15 „ d. u.
Menettartam: 18½ óra.
Ind. Velencze 2 óra 20 p. d. u.
Érk. Budapest d. v. 10 „ 10 „ d. e.
Menettartam: 19¾ óra.

Ezen közvetlen kocsik minden gyorsvonatokra érvényes I. és II. osztályu menetigazolványnyal használhatók.

Budapest d. v. pályaudvaron Velenczébe közvetlen menetjegyek adatnak ki, melyek a déli vasut vonalán (Budapest—Pragerhof—Cormons) 25 kgr. podgyász-szabadsulyra adnak igényt.

Az utazás Ausztria-Magyarországban egyszer megszakitható.

A fenti menetjegyek ára Budapest d. v.—Velencze: I. oszt. 102·20 frank; II. oszt. 75·65 frank.

Budapest d. v.—Fiume és viszont Pragerhof—Szt.-Péter-en át.

a) Ind. Budapest d. v. 7 óra — p. reg.
Érk. Fiume 9 „ 2 „ este.
Menettartam: 14 óra.

b) Ind. Budapest d. v. 7 óra 45 p. este.
Érk. Fiume 9 „ 50 „ d. e
Menettartam: 14 óra.

a) Ind. Fiume 7 óra 50 p. reg.
Érk. Budapest d. v. 9 „ 40 p. este.
Menettartam: 13¾ óra.

b) Ind. Fiume 7 óra 35 p. este.
Érk. Budapest d. v. 10 „ 10 „ d. e.
Menettartam: 14½ óra.

Budapest d. v.—Trieszt és viszont Pragerhofon át.

Ind. Budapest d. v. 7 óra 45 p. este.
Érk. Trieszt 9 „ 25 „ d. e.
Menettartam: 13½ óra.
Ind. Trieszt 8 óra 5 p. este.
Érk. Budapest d. v. 10 „ 10 „ d. e.
Menettartam: 14 óra.

Budapest d. v.—Pakrácz-Lipik és viszont Kanizsa—Barcson át.

Ind. Budapest d. v. 9 óra 25 p. este.
Érk. Pakrácz-Lipik 1 „ 20 „ d. e.
Menettartam: 16 óra.
Ind. Pakrácz-Lipik 2 óra 50 p. d. u.
Érk. Budapest d. v. 6 „ 29 „ reg.

27/1897.

Hirdetmény.

Biharmegyében kebelezett **Nagy-Szalonta nagy község** az alföld—fiumei vasuthálózat nagy-szalontai állomásához vezető 1170 folyó m³ hosszuságu, 17 méter szélességü utvonalon 15 cm. vastag beton alapon 5 cm. vastag **aszphalt macadám burkolatot** kivánván megfelelő szilárd szegélylyel még ez év folyamán kiépittetni, az ezen munkálatok végrehajtására vállalkozni szándékozók felhivatnak, hogy az egységi árakat, a fizetési feltételeket, a munkálatok befejezésének időtartamát, s a jótállási módozatokat magában foglaló zárt ajánlataikat a burkolati mintákkal együtt a **folyó évi junius hó 5-éig** az épitési bizottság alulirott elnökéhez adják be.

A beérkező ajánlatok felett az épitési bizottság a f. évi junius hó 8-án fog határozni, mi végből az ajánlattevők felhivatnak, hogy e nap d. u. 3 órakor Nagy-Szalonta község tanácstermében tartandó szóbeli versenytárgyalásra kellő meghatalmazással ellátott képviseletről gondoskodjanak.

A fenti munkálatokkal kapcsolatosan tervbe van még véve a mintegy 20000 □ méter területü piacztér burkolása is.

Hogy azonban e piacztér mely fed anyaggal lenne burkolandó, e tekintetben a község képviselő-testülete még nem határozott, hanem az ide vonatkozó adatok beszerzése, s annak folytán teendő vélemény adással az épitési bizottságot bizta meg.

Ebből folyólag szivesen veszi az épitési bizottság, ha a vasuthoz vezető utvonal kiépitésére ajánlatot tevő vállalkozók — egyszersmind e piacztér kiburkolására is már most meg tennék tájékoztató ajánlataikat.

A további részletekre vonatkozó felvilágositásokat a bizottság alulirott elnöke adja meg.

Kelt Nagy-Szalonta, 1897. május hó 21-én.

30989 **Márton István,** ügyvéd N.-Szalontán.

BUDAPEST,
Kerepesi-ut 17.
a „Fehérló“-szálloda mellett, ezel. IV., Kishid-u. 9.

Utazó-kofferek, kosarak, böröndök
pénz-, bankó-, okmány- és postatáskák, mindenféle egyéb börtárgyak nagy választékban, olcsó árak mellett a 35 éve fennálló
Lichtwitz M. H. utódai czégnél.

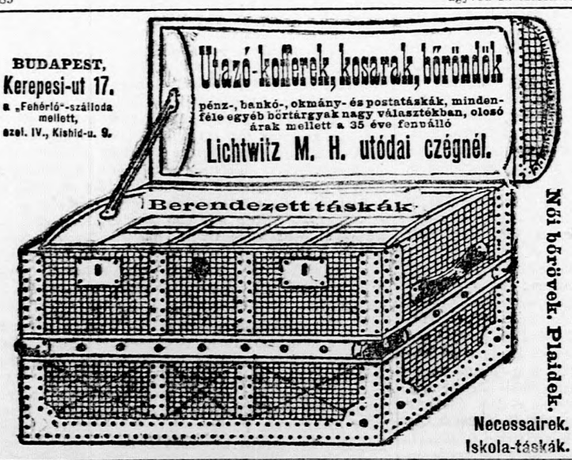

BUZIÁS
elsőrangu gyógyfürdő
Fürdőidény:
Május 15-től október 1-ig.
Világhirü lápfürdők és acélforrások

hasonló a **Spaa, Prymont, Schwalbach** és **pyrawarthi acélforrásokkal,** kitünő meleg és hideg **vasacélfürdőivel, mór- és ásványfürdőkkel, tükörfürdővel és uszodával. — hidegviz-gyógyintézet és massage. — Ivókúra** kitünő eredménynyel **vérszegénység, idült gyomor- és bélkurut, homok, kő- és vesebaj, méh- és hüvelykurut, vérzési rendellenességeknél, magtalanság, idegbetegség, bujakór, csúz, köszvény** és **fejfájásoknál** stb. **Buziás gyógyfürdő vasuti állomás.** — Pazar villamos világitás a 80 holdnyi évszázados parkban. — **Katonazene. — Elsőrendü konyha és kávéházi italok.** A fürdőn **Dr. Tauffer Emil** budapesti orvos müködik. — Mérsékelt árak. — Ismertetésekkel ingyen és készséggel szolgál a **Fürdőigazgatóság Buziáson,** a hova a szobamegrendelések küldetni kéretnek. 30753

ADRIA
magyar kir. tengerhajózási r.-t. vezérügynöksége:
Hoffmann S. és V.
1897. junius havában következő gőzösök fognak indulni:

Honnan	Hová	Gőzös neve	1897. junius
Fiume	Tanger[1], Pernambuco, Bahia		
„	Rio de Janeiro, Santos	Zichy	1
„	Liverpool	Andalusian	1—10
„	London	Andrássy	1—10
„	Rotterdam, Antwerpen, Dunkerque	Széchényi	5—15
„	Rouen	Szt.-László	1—10
„	Liverpool	Aleppo (C. L.)	5—15
„	Hull Newcastle O/T.	Palermo	10—20
„	Bordeaux, Gibraltar	Jókai	10—20
„	London	Narva	10—20
„	Liverpool	Saragossa (C. L.)	15—25
„	Rouen	.....	15—25
„	Barcelona[2]	Stefánia	25
„	Algir,[1] Glasgow	Báthori	20—30
„	Liverpool	Athenian	20—30
„	Rotterdam, Antwerpen	B. Kemény	25/6—5/7
Liverpool	Triest—Fiume	Lesbian	1—10
London	„ „	Baross	1—10
Antwerpen	„ „	B. Kemény	1—10
Hull, Newcastle O/T.	„ „	Rosario	5—15
Rouen	„ „	Matlekovits	5—15
Liverpool	Fiume—Triest	Tarifa	5—15
London	Triest—Fiume	Sultana	5—15
Bordeaux	„ „	Tibor	10—20
Rio de Janeiro, Santos	„ „	Kálmán király	15—25
Liverpool	„ „	Algerian	15—25
Rotterdam, Antwerpen	„ „	Deák	20—30
Glasgow	„ „	Mátyás kir.	20—30
Brest	„ „	Zrinyi	20—30
Liverpool	Fiume—Triest	Pavia (C. L.)	20—30
London	Triest—Fiume	Indiana	20—30

Átrakodási szolgálat közvetlen hajóraklevelek alapján a felsorolt kiindulási kikötőkből az összes földközi és adriai tengeri kikötőkbe, valamint az osztrák Lloyd levantei, kelet-indiai, chinai és japáni vonalaira.

Középtengeri szolgálat.

Fiume—Malta—Sziczilia—Marseille-i vonal. Junius 7-én Tisza, 14-én Szapáry, 21-én Rákóczy, és 28-án Árpád gőzös indul **Fiuméból Marseillebe** és junius 2-án Rákóczy, 9-én Árpád, 16-án Adria, 23-án Tisza és 30-án Szapáry gőzös indul **Marseilléből—Fiuméba.**

[1]) Ha a gőzös indulása előtt 8 nappal Tanger, Algir vagy Gibraltár kikötőkbe elegendő rakomány be nem jelentetett, az igazgatóság fenntartja magának a jogot, e kikötőket nem érinteni.
[2]) A gőzös Barcelonán kivül még egy földközi tengeri spanyol kikötőt fog érinteni, esetleg Cadixot.

A budapesti és bécsi katonakórházakban, valamint számos katonaezrednél nyert bő tapasztalat folytán ezen orvostudor legmelegebben ajánlható.

Titkos betegségeket,

hugyesőfolyásokat, sebeket, syphilis utókövetkezményeit, elgyengült férfierőt, magömléseket, önfertőztetés utóbajait, nőknél fehérfolyást, beleczkendezés nélkül, bármely nő bajokat, a legmakacsabb **bőrbetegségeket,** valamint ifjukori bünök következtében beállott **ideg-** és ennek utókövetkezményekep létrejött **hátgerincz-bajokat** gyógyit 15 évi katonaorvosi és 10 évi polgári orvosi tapasztalat után, a **legujabb gyógymód** szerint, alaposan és biztos sikerrel

Dr. KAJDACSY,
v. cs. és kir. ezredorvos.

Rendelő intézet: **Budapesten, Váczi-körut 4., I. em. bejárat a lépcsőnél.** 30290

Rendel: délelőtt 9 órától 4 óráig, este 7 órától 8 óráig. Nőknek ugy, mint férfiaknak külön be- és kijárat — külön váróterem. Dijazott levelekre azonnal válaszolnak, gyógyszerekről is gondoskodva lesz.

Hirdetések
felvétetnek a kiadóhivatalban
Budapest, IV., Papnövölde-utcza 8.

Budapest, Nagy Sándor könyvnyomdájából, IV., Papnövelde-utcza 8. sz.